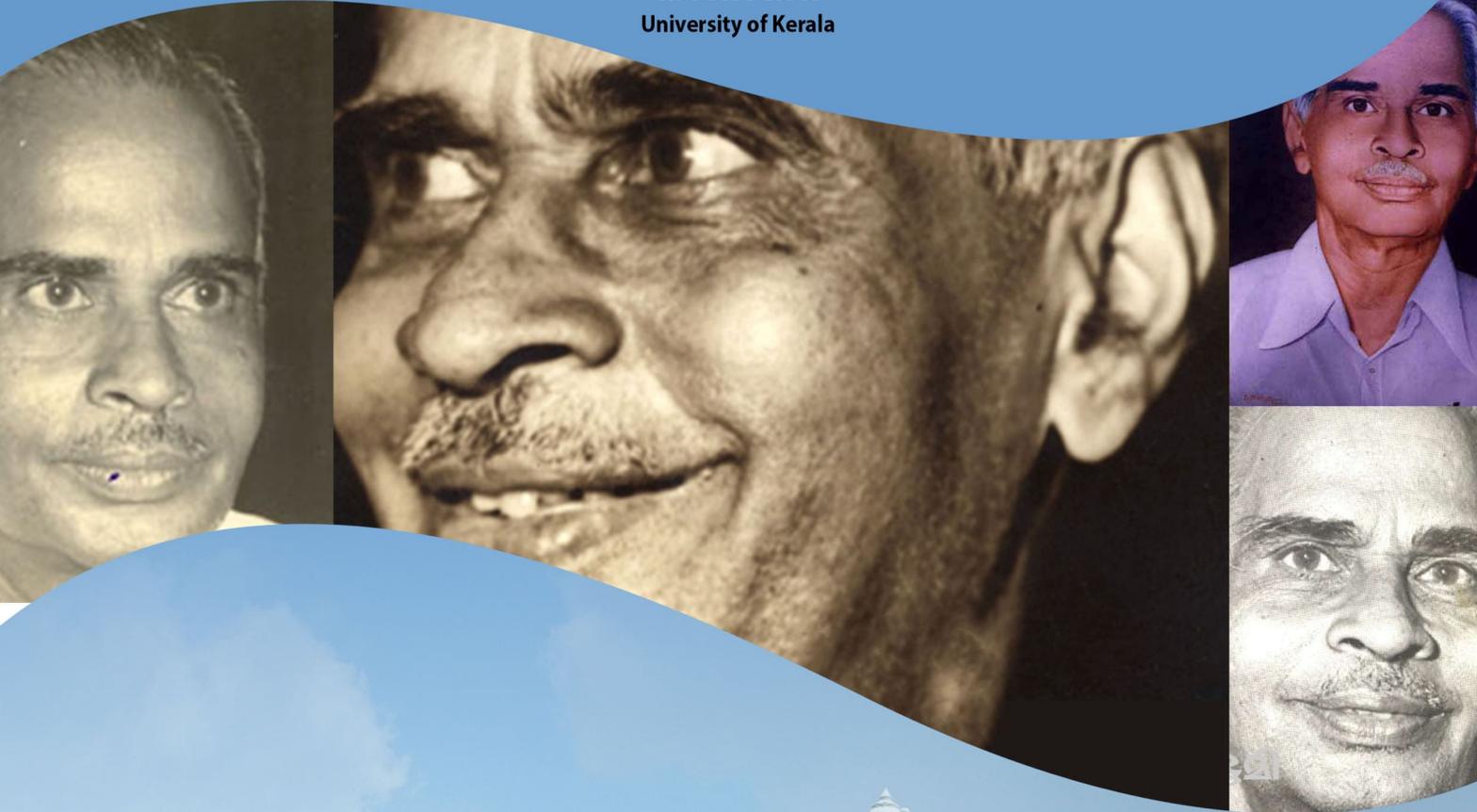


# വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയുടെ പുനർവായന

ശീതൽ വി. എസ്.



ebook Series  
University of Kerala



## General Editors

**1. Prof. S. Kevin,**  
Professor of Commerce (Retd), University of Kerala

**2. Prof. John Jacob Kattakayam,**  
Professor of Sociology (Retd), University of Kerala

**3. Dr. E.V Sonia,**  
Scientist, Rajiv Gandhi Centre for Biotechnology, Trivandrum

**4. Prof. A. Jamila Beegum,**  
Professor of English (Retd), University of Kerala

## eBook Series

The eBook series of the University of Kerala, launched under the auspices of the Internal Quality Assurance Cell of University of Kerala, has multiple aims--to provide a platform for speedy publications of scholarly works; to promote dissemination of scholarly thoughts and new findings in a free manner, under a Copy left license; and to promote outreach activities of the University of Kerala. The opinions expressed in this eBook are not opinions of the University of Kerala. The author is responsible for any copyright infringement and the University of Kerala's responsibility shall be limited to withdrawing the e Book.

This work is released under Creative Commons CC-BY-NC-ND (Attribution-NonCommercial-NoDerivs) license, details of which are available at <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>



Internal Quality Assurance Cell  
University of Kerala  
2016

# വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയുടെ പുനർവായന

ശീതൽ വി . എസ്.  
ഗവേഷക, മലയാളവിഭാഗം  
കേരള സർവ്വകലാശാല.



eBook Series No. 4  
Internal Quality Assurance Cell  
2016

## വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയുടെ പുനർവായന

### വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിത- എതിരാഖ്യാനങ്ങൾ

ആധുനിക മലയാളകവിതയിൽ ഭാവപരിണാമത്തിന്റെ സൂചകങ്ങളായിരുന്നു വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതകൾ. അതികാൽപനികതയുടെ സ്വപ്നലോകത്തിൽ നിന്ന് നിയന്ത്രിത കാൽപനികതയിലേക്ക് മലയാളകവിതയെ കൊണ്ടു വന്ന മൂന്ന് പ്രമുഖർ വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോൻ, ഇടശ്ശേരി ഗോവിന്ദൻ നായർ, എൻ.വി. കൃഷ്ണവാര്യർ എന്നിവരായിരുന്നു. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ കാവ്യലഹരിയിൽ വീഴാതെ പ്രകൃതി-മനുഷ്യ പൂർണ്ണതയിൽ വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് മനുഷ്യമഹത്വത്തിന്റെ സ്വന്തം മാർഗ്ഗം തെരഞ്ഞെടുത്ത കവിയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി. മലയാളകവിതയുടെ വസന്തകാലത്തിലൂടെയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി നടന്നുനീങ്ങിയത്. ജി.യും, പി.യും, ചങ്ങമ്പുഴയും കവിത എഴുതിത്തുടങ്ങിയ ഗന്ധർവ്വകാലം. നാട്ടിൻപുറത്തെ മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ അനർഘനിമിഷങ്ങളും ഉള്ളിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്ന് കടന്നുവന്ന ഭാവസ്ഥൂരണങ്ങളും ചേർത്ത് കാല്പനിക കവിത പുത്ത് വികസിച്ച കാലത്തിലൂടെയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി ജീവിച്ചത്. എന്നാൽ ചങ്ങമ്പുഴക്കവിതയുടെ മാസ്മതികമായ അതിഭാവുകത്വത്തിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായ ബലിഷ്ഠവും വരിഷ്ഠവുമായ തനതു കാവ്യലോകം സൃഷ്ടിക്കാൻ വൈലോപ്പിള്ളിക്കു കഴിഞ്ഞു.

എൻ.എൻ.വിജയൻ വിശേഷിപ്പിച്ച പോലെ നവകവികൾ ‘മുന്തിരിത്തോപ്പുകളിൽ നിന്ന് നെൽവയലുകളിലേക്ക് മടങ്ങി’. കാല്പനിക ലോകത്തോട് കവിത വിടവാങ്ങിയ ദിശാമാറ്റത്തെയാണ് എൻ.പി.യും, ഇടശ്ശേരിയും അക്കിത്തവും ഒളപ്പമണ്ണയും വൈലോപ്പിള്ളിയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത്. മായാസൗന്ദര്യങ്ങൾ പടുത്തുയർത്തുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഭാവന വാസ്തവപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ അത്ഭുതസൗന്ദര്യങ്ങൾ കിളച്ചെടുക്കുന്നതിന് നിയോഗിക്കപ്പെട്ടു. ‘സത്യത്തിന്റെ സൗന്ദര്യത്തിന് എന്തൊരു തിളക്കമാണെന്നോ! കൂടുതൽ ഈടുറ്റതുമാണ് ആ തിളക്കം.’ അധ്യക്ഷനായ ഒരു കാട്ടാനയുടെ വന്യജീവിതാവിഷ്കാരത്തിലൂടെ വൈലോപ്പിള്ളിയും സത്യസൗന്ദര്യത്തിന്റെ പുതുബിംബങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയായിരുന്നു.

ചങ്ങമ്പുഴ സൃഷ്ടിച്ച കാവ്യ ലോകത്തിൽ നിന്നു തിരിയാതെ സത്യസൗന്ദര്യങ്ങളുടെ പുതുഭൂമികയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി കണ്ടെത്തിയത്. ‘ഞാനൊരു വെറും സൗന്ദര്യാത്മക കവിമാത്രം’ എന്നു പാടി ഗ്രാമചൈതന്യം ആവിഷ്കരിക്കുകയാണദ്ദേഹം ചെയ്തത്. ‘കന്നിക്കൊയ്ത്ത്’ എന്ന ആദ്യസമാഹാരത്തിന്റെ ശീർഷകം തന്നെ ഈയൊരു നവ കാവ്യഭാവനയുടെ നാട്ടിൻപുറക്കാഴ്ചകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട് . “..... നഗരരക്ഷസ്സിന്റെ ക്രൂരതയിൽ സംപീഡിതനായ കവി, നാട്ടിൻ പുറത്തു കൊയ്തു കൂട്ടിയ പുണെൽക്കുമ്പാരത്തിൽ നിന്നും വാരിക്കൂട്ടിയ ചകിരിയിൽ നിന്നും, ചുന നീലിച്ച നാട്ടുമാങ്ങയിൽ നിന്നും, ഓട്ടുകിണ്ണത്തിൽ വിളമ്പിയ നെല്ലരികണത്തിയിൽ നിന്നും ഉയരുന്ന ഗന്ധത്തെപ്പറ്റി വിലപിക്കുന്നു. ഗ്രാമം അയാളിൽ നിന്നും കാലം തട്ടിപ്പറിച്ച് ശാലീനതയാണ് - കൈമോശം വന്ന കൗമാരം. സ്വാഭാവികമായും ദുഃഖം അതിനടിയിൽ അദ്യശ്യമായ നിരൂപപോലെ കുടികൊള്ളുന്നുണ്ട്. ഈ മനോഭാവം എല്ലാ കാല്പനിക കവികളിലും ഉള്ളതുപോലെ അതിന്റെ അനുരണനം വൈലോപ്പിള്ളിയിലും ഉദിച്ചിട്ടുണ്ട് . എന്നാൽ ഇവിടെ അതിന്റെ ആവിഷ്കാരം വളരെ വളരെ നേരിയ ചായക്കൂട്ടിലാണ് എന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കാതെ വയ്യ. ഗ്രാമചൈതന്യം ഈ കവിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സമ്പൂർണ്ണമായും നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല” എന്ന് ഡോ. എസ്.കെ. വസന്തൻ വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ ആദ്യകാല കാവ്യജീവിതത്തെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു.

**നാട്ടു പ്രതീകങ്ങളുടെ പ്രതിരോധം**

ഗൃഹാതുരത്വത്തിന്റെ അലയാലികൾ നിറഞ്ഞ സമാഹാരമാണ് കന്നിക്കൊയ്ത്ത്. മലയാളകവിതയിൽ സമഷ്ടിബോധത്തിന്റെ പ്രതീക്ഷാനിർഭരമായ ആവിഷ്കാരമാണ് കന്നിക്കൊയ്ത്തിൽ കാണപ്പെടുന്നത്. പ്രേമസ്മൃതികളും ഗ്രാമീണസ്മരണകളും പ്രകൃതിയോട് ഒട്ടിനിൽക്കുന്ന ജീവിത വീക്ഷണവും ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ കവിതകളിൽ കാണാം. ഗ്രാമ സമൃദ്ധിയെപ്പറ്റി, പ്രകൃതിയുടെ സത്ഫലങ്ങളെപ്പറ്റി പാടിയിട്ടുള്ള മറ്റൊരു കവി ഇല്ലെന്നു പറയാം. നാട്ടിൻ പുറത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യ സ്മരണകൾ അവയിൽ നിറഞ്ഞു തുളുമ്പി കടന്നു വരുന്നുണ്ട് .

“പൊന്നുഷസ്സിന്റെ കൊയ്ത്തിൽ നിന്നുരി-  
ച്ചിന്നിയ കതിർ ചുറ്റും കിടക്കെ  
മേവി കൊയ്ത്തുകാർ പുഞ്ചയിൽ, ഗ്രാമ-  
ജീവിത നാടകഭൂമിയിൽ” (കന്നിക്കൊയ്ത്ത്)

വയൽസംസ്കൃതിയുടെ, പുഞ്ചപ്പാടത്തിന്റെ സത്യസൗന്ദര്യങ്ങളാണ് വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയിലെ മുഖ്യ പ്രതീകങ്ങൾ. മണ്ണിൽ വേരോടിയ നാട്ടുപ്രതീകങ്ങളുടെ ഭാവ വിതാനം പിൽക്കാല കവിതകളിലും കാണാം. “കാവ്യം ജീവിതോപയോഗിയാകുന്നത്” എങ്ങനെ എന്ന് വിശദീകരിക്കുന്ന കുട്ടികൃഷ്ണമാരാലാണ് കന്നിക്കൊയ്ത്തിന്റെ അവതാരികയെഴുതിയത്. അനുഭവങ്ങളുടെ അനുഭൂതിക്ക് കലാത്മകത കൈവന്ന കവിതകളാണ് വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതകൾ. ജീവിതാനുഭവങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മഭാവങ്ങൾ അതിൽ വിന്യസിക്കുന്നു.

ഒരേ വർഷത്തിൽ ജനിച്ച് അടുത്തടുത്ത ഗ്രാമത്തിൽ ജീവിച്ച് ഗ്രാമീണ ശാലീനത നിറഞ്ഞ പ്രകൃതിയോടൊപ്പം നടന്നുവെങ്കിലും മനസ്സുകൊണ്ടും വാക്കുകൊണ്ടും വ്യത്യസ്തരായിരുന്നു ചങ്ങമ്പുഴയും വൈലോപ്പിള്ളിയും എന്ന് ഒ.എൻ.വി.കുറുപ്പ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് . വ്യത്യസ്ത ജീവിതവീക്ഷണങ്ങൾ പുലർത്തിയിരുന്നതുകൊണ്ടാവാം കാവ്യ മേഖലകളിൽ വിഭിന്ന ദർശനങ്ങൾ അടയാളപ്പെടുത്തിയത്. ഒരാൾ സ്വപ്നങ്ങളിൽ മയങ്ങി യുവഹൃദയങ്ങളെ താരാട്ടി. മറ്റൊരാൾ സത്യസൗന്ദര്യങ്ങളിൽ ലയിച്ച് കാലഘട്ടത്തിന്റെ കുതിരയായി മാറി. “ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ കാണപ്പെടുന്ന പുറംകണ്ട് ആഹ്ലാദിക്കുകയും അതിന്റെ നേർക്ക് കൈനീട്ടുന്ന കുട്ടിയെപ്പോലെയാണെന്നു ചങ്ങമ്പുഴ; അങ്ങനെ ആഹ്ലാദിക്കത്തന്നെ കാണപ്പെടാത്ത മറുഭാഗത്തെന്തായിരിക്കുമെന്നാലോചിച്ച് വ്യാകുലപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്ന കുട്ടിയെപ്പോലെയാണെന്നു വൈലോപ്പിള്ളി. ഒരു താമരയിലകൊണ്ട് തന്റെ ഇണ മറയ്ക്കപ്പെട്ടാൽ കൂടി വിരഹാതുരമായി ഉറക്കെ വിലപിച്ചു പോകുന്ന ചക്രവാകത്തെപ്പോലെയാണെന്നു ചങ്ങമ്പുഴ.”

പരിഷ്കൃതി മുന്നേറുമ്പോൾ അതിനെ പ്രതിരോധിച്ച് നിലകൊള്ളുന്ന നാടോടി ഗ്രാമീണജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിരോധപ്രതീകങ്ങൾ രണ്ടു കവികളും ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട് . ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ‘രാക്കുയിലുകൾ’ എന്ന കവിതയും വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ ‘തൂയിലുണർത്തൽ’ എന്ന കവിതയും ഒരേ നാടൻപൈതൃകത്തിന്റെ വീര്യം പൊട്ടിപ്പൊടിച്ചതാണ്. അഗാധമായ ആത്മപ്രേമത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരമാണ് ഈ കവിത. അടിസ്ഥാന വികാരങ്ങൾക്കും ജന്മവാസനകൾക്കും പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്ന കവിയാണെന്നു വൈലോപ്പിള്ളി. അവിടെ നിന്നാണ് തന്റെ എതിർബിംബങ്ങൾ കവി കുഴിച്ചെടുത്തത്. നിലവറയും കരളും നിറയാൻ വേണ്ടി ഉർവ്വരതയുടെ തൂയിലുണർത്തിയ പാട്ടുകളായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂയിലുണർത്തൽ, ഹരിജനങ്ങളുടെപാട്ട്, കന്നിക്കൊയ്ത്ത്, മകരക്കൊയ്ത്ത്, ഓണപ്പാട്ടുകാർ എന്നീ കവിതകൾ.

### ആഖ്യാനവും എതിർആഖ്യാനവും

വരുംകാലത്തിനു പൂരിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് കവി എഴുതുന്നത്. ഓരോ തലമുറയും ഒരേ കവിതയിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്ത അർത്ഥങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയെന്നു വരാം. അതുകൊണ്ട് കവിതയ്ക്ക് എപ്പോഴുമൊരു ഭാവിരുപമുണ്ട്. അപ്പോൾ കവി കണ്ടെത്തുന്ന അർത്ഥങ്ങൾ അർത്ഥങ്ങളല്ലാതാവുന്നു. ഇവിടെയാണ് ആഖ്യാനത്തിന്റെയും എതിരാഖ്യാനത്തിന്റെയും പ്രസക്തി.

ഒരു സംസ്കാരത്തിലെ കലാജീവിതത്തിന്റെ കഥനമാണ് ആഖ്യാനം. പുരാവൃത്തങ്ങൾ, ഐതിഹ്യങ്ങൾ, നാടോടിക്കഥകൾ എന്നിവ ആവിഷ്കരിക്കുന്ന സങ്കേതങ്ങൾ വ്യത്യസ്തമാണ്. “സംഭവവിവരണമെന്ന ചുരുങ്ങിയ അർത്ഥത്തിലാണ് നാം കഥയെ സങ്കല്പിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതിനോടു ചേർന്നു വരുന്ന ആവിഷ്കാരപരമായ ഘടകങ്ങളെല്ലാം ചേർന്നാലേ ആഖ്യാനമാവുകയുള്ളൂ. കഥയ്ക്ക് ഒരു നൈരന്തര്യം അവകാശപ്പെടാം. എല്ലാ കഥകളിലും കാര്യകാരണബന്ധവും കണ്ടെന്നു വരാം. കഥാപാത്രങ്ങളും അവരുടെ ചെയ്തികളും അവയുടെ ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങളും എല്ലാം കഥാഗാത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടും. എന്നാൽ അവയെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും അവയിൽ ഉൾക്കൊള്ളാത്ത കാര്യങ്ങൾ കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമാണ് ആഖ്യാനം.”

പ്രാചീന യുഗത്തിലും മദ്ധ്യകാലഘട്ടത്തിലും കഥപറച്ചിലുകാരുണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഊരു ചുറ്റി കഥകൾ പറഞ്ഞു നടന്നു. പാടി നടന്നു. ലവകുശ രീതിശാസ്ത്രം എന്ന് ഇതിനെ വിളിക്കാം. തങ്ങളുടെ പൂർവ്വികസംസ്കാരത്തിന്റെ ആഖ്യാനങ്ങൾ പാടി നടക്കുക എന്നത് പ്രാചീന കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു കഥനരീതിയായിരുന്നു. മക്കളാണ് പൂർവ്വികകഥനം നടത്തുന്നത്. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലെ കഥപറച്ചിൽ സമ്പ്രദായത്തിന്റെയും ആഖ്യാനരീതിശാസ്ത്രത്തിന്റെയും നല്ല ഉദാഹരണമാണ് കാദംബരി. ബാണഭട്ടൻ തുടങ്ങിവച്ച കഥന സമ്പ്രദായമാണ് സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലെ കഥനരീതിയിൽ കാണുന്നത്. പൗരസ്ത്യ സാഹിത്യത്തിൽ വിവിധതരം ആഖ്യാന സമ്പ്രദായങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഉപനിഷത്തുകളും, പുരാണങ്ങളും പഞ്ചതന്ത്രവും കഥാസരിത്സാഗരവും കാദംബരിയുമെല്ലാം ശൃംഖലിത കഥാഖ്യാനം മുഖ്യവലംബമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കാദംബരി എന്ന നോവലിൽ തദ്ദേശീയ ജീവിതത്തിന്റെ ആത്മകഥകൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പുരാവൃത്തവും യഥാർത്ഥ കഥനരീതിയും ഇഴപിരിഞ്ഞ അവതരണ രീതിയാണ് കാദംബരിയിൽ കാണുന്നത്. അതോടൊപ്പം സ്വപ്നത്തെ വ്യത്യസ്തരീതിയിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വപ്നം കാണുന്നയാൾ മറ്റൊരു സ്വപ്നം കാണുന്നു. ആഖ്യാനഘടനയിൽ ആന്തരിക കഥാഖ്യാനകലാതന്ത്രത്തിന്റെ സങ്കല്പങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പാശ്ചാത്യ നോവലുകൾ ജന്മമെടുത്ത കാലത്തും നാടോടി കഥകളുടെ ആഖ്യാനരീതി മനസ്സിലാക്കുവാൻ എഴുത്തുകാർ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. “വിശ്വസാഹിത്യത്തിലെ ആദ്യനോവലുകളിൽപ്പെട്ടതാണ് മുറസാക്കി എഴുതിയ ‘ഗെൻജിയുടെ കഥ’ എന്ന ജാപ്പാനീസ് കൃതി. ചൈനീസ് സാഹിത്യത്തിൽ അനേകം ആഖ്യാന കൃതികൾ മധ്യകാലങ്ങളിൽ തന്നെ പ്രശസ്തമായിത്തീർന്നു. ‘സ്വർണത്താമര’, ‘വെളുത്തകുരങ്ങ്’, ചെമ്മന അകത്തളത്തിന്റെ കിനാവ്,’ ‘പണ്ഡിതന്മാർ’ എന്നിവ ബൃഹദാഖ്യാനകൃതികളാണ്. പ്രസിദ്ധ വിയറ്റ്നാമീസ് കാവ്യമായ ‘കിയുവിന്റെ കഥ’യും അറബിനാട്ടിന്റെ ആയിരത്തൊന്നു രാവുകളും എല്ലാം ആഖ്യാന സമ്പ്രദായത്തിന്റെ അനേകം പരീക്ഷണ മാതൃകകൾ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്”. ഗ്രിമ്മിന്റെ നാടോടിക്കഥകൾ, റഷ്യയിലെ ഈസോപ്പുകഥകൾ എന്നിവയിലെയെല്ലാം ആഖ്യാനഘടനയെപ്പറ്റി നവീന പഠനങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നാടോടിക്കഥകളുടെ രീതിശാസ്ത്രമുപയോഗിച്ച് നോവലുകൾ എന്ന നവീന ആഖ്യാനരീതി നിലവിൽ വന്നു.

### വിവിധ ആഖ്യാനരീതികൾ

എതിരാഖ്യാനം (Counter Narration) കൂടാതെ മുഖ്യധാരാ കഥനം (Master Narration), സമാന്തരാഖ്യാനം (Alter Narration), സാംസ്കാരിക കഥനം (Cultural Narration) എന്നിങ്ങനെ പലതരത്തിലുള്ള ആഖ്യാനരീതികളുണ്ട് . പരമ്പരാഗതാഖ്യാനം, അംഗീകൃതകഥനങ്ങൾ, ഔദ്യോഗിക കഥനങ്ങൾ, ഭൂരിപക്ഷ കഥനം ഇവയെല്ലാം വിവിധതരത്തിലുള്ള ആഖ്യാനരീതികളാണ്. കഥനം വെറും കഥയല്ല. അത് അധികാരത്തെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയും നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ചൂഷകരുടെ മുല്യങ്ങൾക്കും വരേണ്യരുടെ ആശയങ്ങൾക്കുമെല്ലാം സമൂഹത്തിൽ ഇടം നേടിക്കൊടുക്കുന്നത് ആഖ്യാനമാണ്. ഇതിനെ സാംസ്കാരിക കഥനം (Cultural Narration) എന്നു പറയാം. രാഷ്ട്രീയ സംസ്കാര ആധിപത്യഘടനകൾക്കെല്ലാം പ്രത്യേകമായ ആഖ്യാനരീതികളുണ്ട്. ഓരോ ആഖ്യാന രീതിയേയും വിശദീകരിക്കാം.

1. **മുഖ്യധാരാ കഥനം:** സാമൂഹ്യഘടനയിൽ മുഖ്യ അധികാരവ്യവസ്ഥിതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രചിക്കപ്പെടുന്ന അംഗീകൃതവും അഭിജാതവുമായ ആഖ്യാനങ്ങളാണ് ഇവ. മുഖ്യധാരാ കഥനം പരമ്പരാഗതമായിരിക്കാം. നിയോക്ളാസിക്കൽ കൃതികളെപ്പോലെ ആവർത്തന-അനുകരണ സ്വഭാവമുള്ളതായിരിക്കാം.
2. **സമാന്തരാഖ്യാനം:** മുഖ്യധാരാ കഥനത്തിനു സമാന്തരമായി വാമൊഴിയായൊ വരൊമൊഴിയായൊ സമാന്തരാഖ്യാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. സമൂഹത്തിൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടതോ അതിരുകളിലേക്കു മാറ്റപ്പെട്ടതോ ആയ ഈ ആഖ്യാന പാരമ്പര്യത്തെ ലഘു പാരമ്പര്യമെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാറുമുണ്ട്. നാടോടിക്കഥകളും കഥാഗാനങ്ങളും ഫോക്ലോറും പുരാവൃത്തങ്ങളും ഈ വിഭാഗത്തിൽ പെടുന്നു.
3. **സാംസ്കാരിക കഥനം:** പ്രത്യയശാസ്ത്രം സമൂഹത്തിന്റെ കലാ-സാംസ്കാരിക രംഗത്തെ എപ്പോഴും സ്വാധീനിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും. സാംസ്കാരികാടിമത്തത്തിന്റെ ഭാഗമായി അധിനിവേശ സംസ്കാരത്തിന്റേയും വരേണ്യസംസ്കൃതിയുടേയും ഭാഷയും ചൂഷണാധിഷ്ഠിത സാംസ്കാരികമുല്യങ്ങളും സാംസ്കാരിക ആഖ്യാനങ്ങളിൽകാണാം.

### എതിർ ആഖ്യാനം

ഒരു സമൂഹത്തിലെ സാമൂഹ്യസംഘർഷങ്ങളെക്കുറിച്ച്, പ്രതിരോധ മാർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആഖ്യാനങ്ങൾ എപ്പോഴും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കും. സാമൂഹ്യ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ കഥാഖ്യാനം എന്നു വേഷമാറ്റി അവതരിപ്പിക്കുന്ന തന്ത്രം നാടോടി ആഖ്യാനകലയിലുണ്ട്. നിലവിലുള്ള ആഖ്യാന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെ തന്ത്രപരമായി പ്രതീകങ്ങളെക്കൊണ്ട് പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ആഖ്യാനങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഗറില്ലാ പോരാട്ടങ്ങൾ പോലെയാണ് അത്തരം പ്രതിരോധ പ്രതീകങ്ങൾ കടന്നു വരുന്നത്. ഫോക് ലോറിൽ കാണപ്പെടുന്ന മൃഗകഥകളും പെൺ ആഖ്യാനങ്ങളും പഴഞ്ചൊല്ലുകളും ഇപ്രകാരം എതിർ പ്രതീകങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആവിഷ്കാര മാതൃകകളാണ്.

കഥകളുടെ സാമൂഹ്യതലം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ഈയൊരു ആശയതലം കാണാനാകും. ഈ നിരീക്ഷണം നോക്കുക. “ശക്തനും ക്രൂരനുമായ മൃഗരാജാവിനെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്ന മുയലിന്റെ കഥ നോക്കുക. രാജാവിന് ഇരയായിത്തീരുന്ന മൃഗങ്ങളുടെ പ്രതിനിധിയാണ് ഈ മുയൽ. കേൾവിക്കാരന്റെ മനസ്സ് മുയലിനൊപ്പമാണ്. യഥാർത്ഥ കഥകളിലെപ്പോലെ രാജാവുമായി ആരും ഐക്യപ്പെടുന്നില്ല. കൊന്നു തിന്നപ്പെടുന്ന മൃഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്- പീഡിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മൃഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്- ഏകാന്തമായി നടത്തുന്ന ചെറുത്തുനിൽപ്പും വിജയവുമാണ് മുയൽകഥയിലെ ഇതിവൃത്തം. ഈ കഥകൾ നടക്കുന്നത് കാട്ടിലാണ്. യഥാർത്ഥ കഥയുടെ ഭൂമിയാകട്ടെ നാടുമാണ്. കാടും മൃഗങ്ങളും ചേർന്ന ഈ ലോകം പഴയ സമൂഹത്തിൽ പ്രത്യക്ഷ സൂചനകളുള്ളതാണ്, കാട് ഒരപൂർവ്വ വസ്തുവല്ലാതിരുന്ന ഒരു കാല

ഘട്ടത്തിൽ. എന്നാൽ നാഗരികത, കാട് എന്ന ദമ്പ്യ പരിസരത്ത് കാട് അബോധവും ഏകാന്തവും പ്രതിരോധപരവും സ്വപ്നാത്മകവുമായ ഒരു മറുലോകമാണ്..... ഈ ഇരു ലോകത്തിൽ വച്ച് യഥാർത്ഥ പ്രകാശ ലോകത്ത് അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്ന അധികാരങ്ങൾ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ഇവിടെവെച്ച് പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങൾ മെനഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നു.... കാട് നാടുകടത്തപ്പെട്ടവന്റെ ലോകം കൂടിയാണ്”.

ഒരു സമൂഹത്തിലെ എതിർ ആഖ്യാനങ്ങളുടെ ആവിഷ്കാര കേന്ദ്രങ്ങൾ കാട്, രാത്രി, മൂഗങ്ങൾ എന്നിവ യായിരിക്കും. കാട്ടിലാണ് ഗറില്ലാ പോരാട്ടം നടക്കുന്നത്. ഗൂഢാലോചന നടക്കുന്നത് രാത്രിയിലാണ്. മൂഗങ്ങളുടെ പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങളാണ് ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നത്. അപ്രകാരം നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയുടെ - അത് മനുഷ്യകേന്ദ്രീകൃതമാണ് - ആശയസംഹിതയെ ചോദ്യം ചെയ്യൽ എന്ന എതിർ ആഖ്യാനാത്മകതയുടെ കലാചരിത്രമാണ് വൈലോപ്പിള്ളി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ‘പ്രൗഢമസ്തിഷ്ക്’ത്തിന്റെ കഥയാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നത്. സർവ്വസമ്മതവും അധികാരവുമുള്ള കഥനങ്ങൾക്കെതിരെ ഉയർന്നു വരുന്ന മറുകഥനങ്ങളാണ് എതിരാഖ്യാനങ്ങൾ. കഥനത്തിന്റെ മേഖലയിലുള്ള സംഘർഷങ്ങളിലൂടെയാണ് സംസ്കാരം മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നത് സാഹിത്യത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലും ആധുനിക-ഉത്തരാധുനിക സാഹിത്യങ്ങളിലടക്കം പ്രതികഥനങ്ങൾ ഉണ്ട്. എതിരാഖ്യാനങ്ങൾ ആഖ്യാനങ്ങളെ പിടിച്ചുകുലുക്കുകയും നിലനിർത്തുകയും ചിലപ്പോൾ തിരസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആഖ്യാനങ്ങൾക്കെന്നപോലെതന്നെ എതിരാഖ്യാനങ്ങൾക്കും അതിന്റേതായ മൂല്യങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും സൗന്ദര്യശാസ്ത്രവുമുണ്ട്.

മേധാവിത്വ കഥനങ്ങൾ പ്രതികഥനങ്ങളെ കീഴ്പ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഫോക്കു സാഹിത്യത്തെ ലഘുപാരമ്പര്യമാക്കി (little tradition)യത് അങ്ങിനെയാണ്. പ്രതികഥനങ്ങൾ കഥനങ്ങളെ തകർക്കും എന്ന വിശ്വാസമാണ് ഇതിനു പുറകിൽ. മാസ്റ്റർപീസ് രചനകൾ നിലവിലുള്ള ആഖ്യാനരീതികൾക്കു വിപരീതമായി വ്യത്യസ്തമായ ആഖ്യാന രീതികൾ കൊണ്ടു വരാറുണ്ട് . ഇത് പരമ്പരാഗതരീതിയെ തകർക്കുന്നു. പുതിയ സൗന്ദര്യമൂല്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രതി ആഖ്യാനങ്ങളിൽനിന്നാണ് പുതിയ സാഹിത്യം ജന്മമെടുത്തിട്ടുള്ളത്. ദോസ്തോവ്സ്കി, കാഫ്ക, മാർക്കേസ്, എലിയറ്റ് തുടങ്ങിയവർ മുഖ്യധാരാ കഥന- ആഖ്യാന രീതികളെ തിരസ്കരിച്ചുകൊണ്ട് തങ്ങളുടേതായ പ്രതി സൗന്ദര്യം സൃഷ്ടിച്ചവരാണ്. മലയാള കാവ്യ ചരിത്രത്തിൽ ചീരാമനും കണ്ണശ്ശന്മാരും എഴുത്തച്ഛനും കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാരും ആശാനും വൈലോപ്പിള്ളിയും സാംസ്കാരികാവിഷ്കാരങ്ങളിൽ എതിർ കാവ്യബോധം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. ആധിപത്യ സ്വഭാവമുള്ള ആഖ്യാനരീതികളെ ഒഴിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് നവീനകവിത അവയുടെ ഇടം കണ്ടെത്തുന്നത്.

എതിരാഖ്യാന എഴുത്തുകാർ വിപരീത സ്ഥല- കാല- കഥാപാത്രങ്ങളെ കോർത്തിണക്കിക്കൊണ്ടാണ് പലപ്പോഴും മനുഷികവികാരങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുക. അവിടെ മനുഷ്യതര ജീവികൾ വേഷം മാറി പ്രതിപ്രതീകങ്ങളാകുന്നു. ഇതരജീവികളെ ഇണക്കി വളർത്തുന്നത് മനുഷ്യൻ ചെയ്യുന്ന മറ്റൊരു ആധിപത്യവൽക്കരണമാണ്. ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ലെ ആനയും ഇങ്ങനെ ഇണക്കി വളർത്തപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ്. ഇപ്രകാരം ഇണക്കി (taming)വളർത്തുകവഴി അതിന്റെ സ്വഭാവം മനുഷ്യൻ ഇച്ഛിക്കുന്ന രീതിയിലേക്ക് മാറ്റിയെടുക്കുന്നു. ആ ജീവിയോടു ചെയ്യുന്ന ഹിംസയാണ് അത്. കാടിനെ നഗരമാക്കി മാറ്റുന്നതുപോലെ ക്രൂരവുമാണ്. അനുസരണയുള്ളവനായിരിക്കെ തന്നെ അടിസ്ഥാനവികാരങ്ങളിൽ നിന്ന് ആ ജീവിക്ക് മോചനമില്ല എന്ന ജീവിസത്യം ആധുനിക മനുഷ്യനറിയില്ല. ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ എന്ന കവിതയിൽ നിന്ന് ഈ പ്രതിസത്യമാണ് തെളിയുന്നത്. ആന നഗരത്തിൽനിന്ന് കാട്ടിലേക്ക്, പ്രകൃതിയിലേക്ക്

തിരിച്ചു പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അവന്റെ ഉപബോധ മനസ്സ് അതിനായി അവനെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. അപ്പോൾ അധികാര കേന്ദ്രീകൃത വ്യവസ്ഥിതി തോട്ടിയും ചങ്ങലയും തോക്കും ഉപയോഗിച്ച് നേരിടുമ്പോൾ കവി സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രതിഭാഷ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പ്രതിരോധിക്കുന്നു. മലയരുവിത്തളിനീരു പോലുള്ള മലനാടിന്റെ നറുമൊഴിയെ കാത്തുസൂക്ഷിച്ച കവിയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി. അധിനിവേശത്തിനെതിരെ തനതുസംസ്കൃതിയെ സംരക്ഷിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. തിരുവോണം പോയാലും പൊന്നോണം പുലരാൻ ആശിച്ച തുയിലുണർത്തുപ്പാട്ടുകളായിരുന്നു വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതകൾ.

കന്നിക്കൊയ്ത്തു മുതൽ മകരക്കൊയ്ത്തു വരെയുള്ള വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതകൾ സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ചാൽ ഒരു 'എതിർ ആഖ്യാന'ത്തിന്റെ ഘടന കാണാൻ കഴിയും. വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയുടെ ആഖ്യാനകല പരിശോധിച്ചാൽ ഇതിന്റെ സുവ്യക്തമായ പ്രതീകങ്ങൾ കാണാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവഗാനങ്ങളിലെ പ്രമേയങ്ങളും പ്രതീകപരമ്പരകളും സൂചക - സൂചിതങ്ങളും ചിഹ്നവിജ്ഞാനീയവും പരിശോധിച്ചാൽ കവിതയ്ക്കകത്ത് കവി അനുഭവിച്ചിരുന്ന ആത്മസംഘർഷങ്ങളുടെ നേർരേഖകൾ വ്യക്തമാകും. ഈ സംഘർഷങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട കവിതകളാണ് 'കന്നിക്കൊയ്ത്ത്', 'മാമ്പഴം', 'സഹ്യന്റെ മകൻ', 'കുടിയൊഴിക്കൽ', 'ഓണപ്പാട്ടുകാർ', 'കാക്ക', 'കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾ', 'കറുപ്പും വെളുപ്പും' തുടങ്ങിയവ. 'മൂതസഞ്ജീവിനി എന്ന കാവ്യനാടകത്തിലും ഈ ആശയം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

മാനവസംസ്കാരത്തെയും ആത്മസംഘർഷങ്ങളെയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ആഖ്യാനവിശേഷങ്ങൾ വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കവിതകളിലുണ്ട്. പുരോയാനം ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യസംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രശ്നാത്മകമായ വെല്ലുവിളികൾ സ്വയം ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ട് ക്രൂശിതനാകുകയാണ് കവി. കവിതകളിലെ യഥാർത്ഥ ആശയങ്ങൾ (എതിർ ആശയങ്ങൾ) സൂക്ഷ്മമായി പഠിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ മൂല്യ സംഘർഷങ്ങൾ പ്രധാനമായും കാണപ്പെടുന്ന കവിതയാണ് 'സഹ്യന്റെ മകൻ'. 'മേഘസന്ദേശത്തിലെ അത്ഭുത കലാസൗഭാഗ്യം' ലഭിച്ച കവിതയാണ് 'സഹ്യന്റെ മകനെ'ന്ന് കുട്ടികൃഷ്ണമാരാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.<sup>1</sup> സംസ്കാര-പ്രകൃതി താഴ്വരകളെ ഉൾക്കൊണ്ടു കൊണ്ട് ആവിഷ്കരിച്ച 'സഹ്യന്റെ മകൻ' എന്ന കവിതയുടെ പ്രതിസങ്കല്പങ്ങൾ നവഭാവുകത്വ അന്വേഷണങ്ങൾക്ക് സഹായകരമാകും.

ചരിത്രത്തിൽ പുനർജനിച്ച വിപ്ലവത്തിന്റെയും പുരോയാനത്തിന്റെയും തീഷ്ണബിംബങ്ങൾ 'പന്തങ്ങൾ' എന്ന കവിതയിലും കാണാം. വ്യക്തിസ്വത്വത്തിന്റെ ആത്മരതിക്കു പകരം സമഷ്ടി സ്വത്വത്തിന്റെ, കൂട്ടായ്മയുടെ സാമൂഹ്യമുന്നേറ്റത്തിന്റെ അരുളപ്പാടുകൾ വൈലോപ്പിള്ളി അവതരിപ്പിച്ചു. അത് എന്തെന്നും അടിമകളാക്കപ്പെട്ട സാധാരണക്കാരുടെ, പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനതയുടെ ആത്മാവിഷ്കാരമെന്ന നിലയ്ക്ക് പ്രതി - എതിർബിംബങ്ങളിലൂടെയാണ് കടന്നു വന്നത്.

'അടിമച്ചങ്ങല നീറ്റിയുടപ്പാൻ  
അഭിനവലോകം നിർമ്മിപ്പാൻ  
ആശയ്ക്കൊത്തു തുണച്ചു ഞങ്ങളെ-  
യാളിക്കത്തും പന്തങ്ങൾ  
കുരിരുളിൻ വിരിമാറുചുരത്തി  
ച്ചോരക്കുടിക്കും പന്തങ്ങൾ' (പന്തങ്ങൾ)

എതിർബിംബങ്ങളെ കതിർബിംബങ്ങളായും കാണാം. ഉർവ്വരതയുടെ കതിർക്കുലകളാണല്ലോ നാം കെട്ടിത്തൂക്കുന്നത്. കന്നിക്കൊയ്തിനെയും മകരക്കൊയ്ത്തിനെയും വർണ്ണിച്ച കവിയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി. ഗ്രാമീണസംസ്കൃതിയിൽ നിന്നു സ്വീകരിച്ച നാട്ടുവാക്കുകൾതന്നെയാണ് കവിയുടെ പ്രതിരോധത്തിന്റെ

ഉദാഹരണങ്ങൾ. ബൃഹത്തംസംസ്കൃതികൾ നാടോടിസംസ്കൃതിയെ നശിപ്പിക്കാനെത്തുമ്പോൾ നാവിൽ നിന്നുണ്ടായ വാക്കുകൾ പ്രതിരോധത്തിന്റെ പ്രതീകങ്ങളും ആവശ്യമെങ്കിൽ എതിർക്കുമെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കുന്നു. വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയിൽ ഗ്രാമസംസ്കൃതിയുടെ നാട്ടുവാക്കുകൾ ഗ്രാമഭാഷയും ഗ്രാമപ്രതീകങ്ങളുമായി ജന്മമെടുക്കുന്നു. ഏതാനും നാട്ടു വാക്കുകളും നാട്ടു പ്രതീകങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

**നാട്ടുവാക്കുകൾ**

അരിമ, കുറ, ചിന്നിയ, ഏഴ, പൊലിമ, അണി, പുഞ്ച, ഞാണ, ഇള, കാളാഞ്ചി, കാതിലം, പയ്യാരം, ചെഞ്ചെറുമണി, ഉറുമി, പേശൽ, ഇമ്പം, പഞ്ഞം, തായ്മണ്ണ്, ചിലമ്പൊലി, വാക്കൂൾ, പട്ടുരുമാൽ, തഞ്ചം, ചൂർ, ചുമ്മ, ചളിപ്പാടം, മീനച്ചൂട്, മാങ്കനി, പൂവ്വലൻ, ഏടലർ, വേറിട്ടിടം, പട്ടിൽ, തണ്ണീർ, പാൽച്ചറം, പാലപ്പു, കളളാലി, ചിറ, കൈത, പുലക്കളളി, കാരക്കോൽ, ഓമൽ, കൈതവം, ചുരക്കോൽ, പൈങ്കിളി, കലമ്പൽ, പുലമ്പൽ, മോങ്ങൽ, ചീറ്, പുകില, ചിടുങ്ങ, ചിതം.

**നാട്ടുപ്രതീകങ്ങൾ**

1. 'മലവാകകൾ പുത്തു മാണിക്കമുതിർക്കുന്നു
2. 'സാന്ധ്യകാലമായ്, കാവിപ്പുന്തുകിൽ ചുറ്റിക്കാണായ്  
ശാന്തസുന്ദരധൗതപർവതശിഖരങ്ങൾ
3. 'ഇതിനോ വാകപ്പുവാൽ കുങ്കുമമണിഞ്ഞുനീ-  
ഇതിനോ കണിക്കൊന്ന ചാർത്തിനിന്നു നീ മണ്ണേ!
4. 'ഏടലർമൊട്ടുകൾപോലെ, നിലാവണിമേടകൾ
5. 'കന്നിപ്പാടത്തു കൊയ്ത്തുകാർ നീളെ.....  
ശുഭ്രമേഖ പരമ്പരപോലെ'
6. 'നേരമ്പോക്കിന്റെ വെള്ളിമീൻചാട്ടം....'
7. 'തെങ്ങുറുമിവാളുച്ചലിപ്പിക്കേ.....'
8. 'കന്നിമാസത്തിൽ കൗതുകം പോലെ.....'
9. 'തൈമാവിൻ മരതക കിങ്ങിണി'
10. 'ഭൂതം കണക്കിനേ മുടൽമഞ്ഞ്'

ഗ്രാമീണ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതാണ് ഈ നാട്ടുവാക്കുകളും നാട്ടുപ്രതീകങ്ങളും. ഇവയിൽ പലതും സാമൂഹ്യവൈരുദ്ധ്യത്തെയും വർഗ്ഗവ്യത്യാസങ്ങളെയും ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനും പരിഹരിക്കുന്നതിനുമുള്ള ശക്തവും ഫലപ്രദവുമായ എതിർബിംബങ്ങളാണ്.

**കന്നിക്കൊയ്ത്ത്**

വന്യ വയൽസംസ്കാരത്തിന്റെ ജീവിതനാടകം ആവിഷ്കരിച്ച കവിതയാണ് കന്നിക്കൊയ്ത്ത്. മേഘപരമ്പരപോലെ കന്നിപ്പാടത്തു കൊയ്ത്തുകാർ നിരന്നതും വേറിട്ട ശബ്ദങ്ങളിലൂടെ ജീവിതത്തിന്റെ പയ്യാരങ്ങൾ പാടിയ ഗ്രാമീണ ധ്വനികാവ്യമാണ് ഇത്. 'മൃത്യുകൊയ്യും വിശാലമാം പാടം', 'കന്നിപ്പാടത്തൊരുണ്ണിയാർച്ച പോൽ', 'ഗ്രാമ സംഗീത കിന്നരൻ', 'ഇങ്ങു പാടങ്ങൾ കോൾമയിർക്കൊൾകെ', 'പേ പിടിച്ചു കാൽച്ചങ്ങല' എന്നീ പ്രയോഗങ്ങളിലൂടെ പാട്ടിനു പുഞ്ചിറ കേകുകയാണ് കവി.

വയലിൽ ജീവിത നാടകത്തിന്റെ കഥപറയുന്ന ഈ കവിതയിൽ ഗ്രാമ മനുഷ്യവംശത്തിന്റെ ധീരതയും കാലത്തിന്റെ ക്രൂരതയുമാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. മലനാടിന്റെ കാർഷിക ചരിത്രവും അതിന്റെ പൈതൃക പൊലിമയും പരിസ്ഥിതി ചരിത്രവും രേഖപ്പെടുത്തിയ ഈ കവിതയിൽ

ഗ്രാമീണജീവിതത്തിന്റെ അതിജീവനത്തിന്റെ പ്രതി പാഠങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. പ്രകൃതി-സംസ്കാര സമന്വയത്തിന്റെ 'ഗ്രാമീണ ചിത്ത' മാണ് കവിയവതരിപ്പിക്കുന്ന 'ഏകജീവിതാ നശ്വരഗാനം.' ഉൾവൃതയുടെ പ്രതീകങ്ങൾ കൊണ്ടാണ് 'പൊന്നലയലച്ചെത്തുന്ന'ത്.

“കന്നിനെല്ലിനെയോമനിച്ചെത്തി-  
യെന്നോടോതി സദാഗതി വായുചർ  
“നിർദ്ദയം മെതിച്ചീവിലവുണമാൻ  
മൃത്യുവിന്നേകും ജീവിതം പോലും  
വിത്തൊരിത്തിരി വെയ്ക്കുന്നു, വീണ്ടും  
പത്തിരട്ടിയായ് പൊൻ വിളയിപ്പാൻ  
കന്നിനാളിലെക്കൊയ്ത്തിനുവേണ്ടി  
മന്നിലാദിയിൽ നട്ട വിത്തൊല്ലാം  
പൊന്നലയലച്ചെത്തുന്നു, നോക്കൂ,  
പിന്നെയത്രയോ കൊയ്ത്തുപാടത്തിൽ”

പ്രകൃതിസാമ്യത്തിൽനിന്നൊറ്റപ്പെടുന്ന കാലത്ത് സംസ്കാരത്തിന്റെ പാട്ടിനു പുഞ്ചിറകേകി മുന്നേറുന്ന ഉയിരിനെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് നാടോടിജീവിക മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്ന പ്രതിജീവന സങ്കല്പങ്ങളെ വാഴ്ത്തുകയാണ് കന്നിക്കൊയ്ത്തിലൂടെ. തലമുറകളിലൂടെ അതിജീവിക്കുന്ന ഗായക ബാലന്മാരുടെ പാട്ടിന്റെ പാലാഴിയെത്തന്നെയാണ് കവി തോറ്റുന്നത്. ഇതിലെ കഥാനായകൻ ഗായകനാണ്. പയ്യൂരങ്ങൾ പാട്ടിലൂടെ പാടിത്തീർത്ത ഗ്രാമീണമനസ്സിന്റെ മഹാധീരത എഴുതപ്പെടാത്ത ചരിത്രമാണ്. പുരോധാനത്തിൽ ഗ്രാമീണ സംസ്കാരത്തിനു വന്നു ചേരുന്ന പരിണാമങ്ങൾ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. ഇവിടെ എതിർലോകത്തിന്റെ സംസ്കാരപ്പൊലിമയാണ് പാട്ട് എന്ന് ഈ കവിത വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

**ഓണപ്പാട്ടുകാർ**

അതിപ്രാചീനമായ ജീപ്സി സംസ്കാരത്തെയും മായൻസംസ്കാരത്തെയും തന്റെ കവിതയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ കവി പരിഷ്കൃതിയുടെ മനുഷ്യത്വരഹിതമായ സാമൂഹ്യാവസ്ഥയെ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട് (ഓണപ്പാട്ടുകാർ). പാട്ടിലൂടെ സഹ്യന്റെ സംസ്കൃതിയുടെ പ്രാചീനതയും ആദിമചോദനകളും അദ്ദേഹം ആവിഷ്കരിച്ചു.

“അശ്വസഖന്മാർ 'ജീപ്സി'കൾ തീക്കാ-  
ഞ്ഞമരും റഷ്യൻ മൈതാനങ്ങളി-  
ലത്ഭുതമായക സംസ്കാരത്തിന-  
ടിത്തറപാകിയ ദക്ഷിണഗിരിയിൽ  
പലദേശത്തിൽ പല വേഷത്തിൽ  
പല പല ഭാഷയിൽ ഞങ്ങൾ കഥിപ്പൂ  
പാരിതീലാദിയിലുദയം കൊണ്ടു പൊ  
ലിഞ്ഞൊരു പൊന്നോണത്തിൽ ചരിതം  
ഞങ്ങളുടെ പാട്ടിനു കുട്ടുകൂടം തുടി  
കിണ്ണം തംബുരുവോടക്കുഴലും  
ഞങ്ങളുടെ പാട്ടിൻ തേനും പാലും  
തെങ്ങിളനീരും നറുമുന്തിരിയും.” (ഓണപ്പാട്ടുകാർ)

മനുഷ്യസാഹോദര്യം പുലർന്നിരുന്ന പ്രാചീന കമ്മ്യൂണിസത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന മാവേലിക്കാലമാണ് കവിയുടെ ആദർശലോകം. ‘ഉത്തമ പൂർണ്ണമനുഷ്യൻ’ അതാണ് കവിയുടെ സ്വപ്നം. പൊലിമയാർന്ന പാരമ്പര്യമായിരുന്നു ആ സംസ്കാരത്തിന്റെ മുദ്ര. പ്രകൃതിസംസ്കാരത്തിൽനിന്ന് സ്വായത്തമാക്കിയ കലകളായിരുന്നു ആ സംസ്കാരത്തിന്റെ അടയാളങ്ങൾ. പ്രകൃതിയിൽനിന്ന് വിടുതിനേടാതെ ഒത്തൊരുമിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിന്റെ സ്വപ്നങ്ങളും ജന്മവാസനകളും ആണ് വൈലോപ്പിള്ളി തന്റെ പ്രാചീന ഗ്രാമ്യ പ്രതീകങ്ങളിലൂടെ അവതരിപ്പിച്ചത്.

ഓണം, മാവേലി, ആന, പുഞ്ചവയൽ എന്നിങ്ങനെ പ്രാചീന കേരളീയ പ്രതീകങ്ങൾ ആവർത്തിച്ചുവിഷ്കരിക്കുന്നു. ‘സുകൃതപ്പൂക്കൾ ഒടുങ്ങാത്ത തിരുവോണയുഗം’ എന്ന് ഈ കാലത്തെ വിശേഷിപ്പിക്കാം. ഈയൊരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് യുഗത്തെ ചവിട്ടിതാഴ്ത്തിയാണ് വാമനസംസ്കൃതിയുടെ അടിമത്തയുഗം കടന്നുവന്നത്. നിഷ്കളങ്കമായ പ്രാചീന സംസ്കൃതികൾക്കു മുകളിലുള്ള അധിനിവേശത്തിന്റെ ചരിത്രങ്ങളുണ്ടായിട്ടുള്ള വേവലാതികൾ, പ്രതിരോധങ്ങൾ, എതിർവാക്കുകൾ എന്നിവ വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയിൽ നിന്ന് വായിച്ചെടുക്കാം.

“പൊരുളറിവീല, യുഗങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു  
ചരിത്രം കുഞ്ഞിക്കണ്ണു തുറക്കെലരയുടെ  
ശിരസിലിടിച്ചു നരപോൽ  
ദേവപുരോഹിതദുഷ്പ്രഭുവർഗ്ഗം”

പ്രകൃതിജീവനത്തിൽ നിന്നും തെന്നിമാറി അടിമതത്തിന്റെയും ജന്മിത്വത്തിന്റെയും വരവുകളെ ചരിത്രമുഹൂർത്തങ്ങളെ ‘സഹ്യന്റെ മകനും’ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് വ്യക്തമാണ്. മലനാടരുടെ സമൂഹമനസ്സിൽ (collective unconscious) ഇപ്പോഴും ആ നഷ്ടവസന്തത്തിന്റെ പെരും കൽശിലകൾ കാണാം.

“നിരവധി പുരുഷായുസ്സിനപ്പുറം-  
മാളിയൊരോണ പൊൻകിരണങ്ങൾ’ (ഓണപ്പാട്ടുകാർ)

മനുഷ്യഹൃദയ നിമന്ത്രണ ചരിത്രത്തിന് പ്രാധാന്യം കൊടുത്ത വൈലോപ്പിള്ളി മാനവചരിത്രത്തിന്റെ അറിയപ്പെടാത്ത ഏടുകളിലുള്ള നരവംശതത്വങ്ങളാണ് ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. പ്രത്യേകിച്ച് പ്രാകൃതിക സംസ്കാരം ജന്മമെടുത്ത വനസംസ്കൃതിയുടെ ശക്തമായ ജീവൽ പ്രതീകങ്ങൾകൊണ്ട് ജീർണ്ണമായ ആധുനിക സംസ്കൃതിയെ പ്രതിരോധിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇവിടെയാണ് ഈ ആശയങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന കറുത്ത പ്രതീകങ്ങൾ കടന്നു വരുന്നത്. വൈലോപ്പിള്ളിക്കും ഇടശ്ശേരിക്കും എം. ഗോവിന്ദനും ശേഷം ഈ പ്രതിരോധത്തിന്റെ എതിർബിംബങ്ങൾ കാവാലം, സച്ചിദാനന്ദൻ, കടമ്മനിട്ട, ഡി. വിനയചന്ദ്രൻ എന്നിവരുടെ കവിതകളിലാണ് പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചത്.

**കാക്ക**

1940-തുകളിൽ വൈലോപ്പിള്ളി എഴുതിയ ‘കാക്ക’ എന്ന കവിതയിൽ ഇപ്രകാരം ഇരുട്ടിന്റെ, കറുപ്പിന്റെ ഈ ആശയം അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

‘കൂരിരുട്ടിന്റെ കിടാത്തിയെന്നാൽ-  
സൂര്യപ്രകാശത്തിനുറ്റതോഴി  
ചീത്തകൾ കൊത്തിവലിക്കുകിലും-  
മേറ്റവും വൃത്തിവെടുപ്പെഴുന്നോൾ  
കാക്ക നീ ഞങ്ങളെ സ്നേഹിക്കിലും  
കാക്കണം സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നറിവോൾ’.

വളരെ വാചുവും ലളിതവും എന്ന് തോന്നിപ്പിക്കുന്ന ഈ കവിതയിൽ കവി ശക്തമായ ധ്വനിപ്രയോഗങ്ങളിലൂടെയും ആദേശരൂപങ്ങളിലൂടെയും കാലഘട്ടത്തിന്റെ, സ്വാതന്ത്ര്യസമരകാലത്തിന്റെ സങ്കല്പങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. കുരിശിന്റെ കിടാത്തി അടിമത്തമനുഭവിക്കുന്ന ജനതയാണ്. എന്നാൽ സ്വാതന്ത്ര്യം (സൂര്യപ്രകാശം) ആഗ്രഹിക്കുന്നവളാണ്. കാക്കയുടെ നിറം കറുപ്പാണ്. കറുത്ത പ്രബുദ്ധത ജന്മമെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നാല്പതുകളിലാണ് 'കാക്ക'യും, 'സഹ്യന്റെ മകനും' എഴുതപ്പെട്ടത് എന്നത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. കിഴക്കിന്റെ സംസ്കാരം സാമ്രാജ്യത്വത്തിൽ നിന്ന് മോചനം നേടാനുള്ള സമര പന്ഥാവിലായിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ അഗ്നിക്ക് തീ കൊളുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

നാട്ടിൻപുറത്തിന്റെ സമനയ സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ് കാക്ക. അദ്ധ്വാനിക്കുന്ന ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ വിയർപ്പിന്റെ സാമൂഹ്യചരിത്രത്തെ അതോർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. കിടാത്തി എന്ന വാക്കിന്റെ ശക്തി ഇവിടെയാണ് ('പൂക്കൈ' എന്ന കവിതയിലെ കൊച്ചുപുലക്കളളി എന്ന പ്രയോഗം ശ്രദ്ധിക്കുക). മാത്രമല്ല, കാക്ക 'പുത്തിരുവാതിരപ്പണ്ണുപോലെ'യാണ് എന്നു പറയുമ്പോൾ നാടോടി സംസ്കൃതിയിലെ സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ശുദ്ധിമുദ്രകളെയാണ് വ്യക്തമാക്കുന്നത്. "വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ സൗന്ദര്യ ദർശനത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുമ്പോൾ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു കവിതയാണ് കാക്ക." എന്ന് മേലത്ത് ചന്ദ്രശങ്കരൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ 'കാക്ക' അധഃസ്ഥിതവർഗത്തിൽപ്പെട്ട തൊഴിലാളിസ്ത്രീയെയാണ് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത് എന്ന് കെ. ഇ. എൻ. അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. "കറുപ്പ് സ്വർഗത്തിൽനിന്നും ഭൂമിയിൽനിന്നും നിഷ്കാസനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആര്യൻ അധിനിവേശകാലം തൊട്ട് കീഴാളരായിത്തീർന്നവർ അനുഭവിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരികവുമായ മർദ്ദനത്തെയാണ് ഇന്ത്യയിൽ കറുപ്പുനിറം പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത്." ഈ കവിത വായിക്കുന്നവരുടെ മാനസിക വ്യാപാരങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഇനിയും ആഖ്യാനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടേക്കാം. എതിർആഖ്യാനങ്ങളുടെ പ്രസക്തിയാണ് ഇവിടെ വെളിവാക്കപ്പെടുന്നത്.

കറുപ്പ് എപ്പോഴും അടിച്ചമർത്തപ്പെടുന്നവരുടെയും അധഃസ്ഥിതരുടെയും പ്രതീകമായാണ് ഇന്നും സമൂഹം കാണുന്നത്. അതുകൊണ്ട് കറുപ്പ് വെളുപ്പിൽ നിന്നും (അടിച്ചമർത്തുന്നവരിൽ നിന്ന്) സ്വാതന്ത്ര്യം നേടാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യസമരം കൊടുംപിരികൊണ്ട ആയിരത്തിതൊള്ളായിരത്തി നാല്പതുകളിലാണ് 'സഹ്യന്റെ മകൻ' എഴുതപ്പെട്ടത്. വെള്ളക്കാരുടെ ഭരണത്തിൽ നിന്നും മോചനം നേടാനാഗ്രഹിക്കുന്ന ഇന്ത്യൻ ജനവിഭാഗത്തെയാണ് ആന പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത് എന്നു വ്യക്തമാണ്. തന്നെ അടക്കി ഭരിക്കുന്ന നാഗരിക സമൂഹത്തിൽ നിന്നും തന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യമേഖലയിലേക്ക് (വനത്തിലേക്ക്) മടങ്ങിപ്പോകുകയാണ് 'സഹ്യന്റെ മകൻ'.

**കുടിയൊഴിക്കൽ**

കുലിനമാം കള്ളത്തിനു പകരം നേരറിവിന്റെ കവിതയാരംഭിച്ച വൈലോപ്പിള്ളി ലോകസാമൂഹ്യ ദുർനയങ്ങൾക്കെതിരെ സ്നേഹസുന്ദരപാത കണ്ടെത്തുകയാണ് 'കുടിയൊഴിക്കൽ' എന്ന കവിതയിലൂടെ. നാട്ടു സംസ്കൃതിയുടെ തിണമയക്കത്തിന്റെ പ്രതീകങ്ങൾ തിരിക്കിത്തീരുന്ന കവിതയാണ് കുടിയൊഴിക്കൽ. നാട്ടുവാക്കുകളും നാട്ടു പ്രതീകങ്ങളും ജൈവ വൈവിധ്യലോകവും ഏറെ കടന്നുവരുന്ന 'കുടിയൊഴിക്കലി'ലും എതിരാഖ്യാനത്തിന്റെ ഇഴപ്പൊരുത്തം കാണാം. 'നെഞ്ചു കീറി നേരി'നെ കാട്ടുന്ന 'കുടിയൊഴിക്കൽ' എന്ന കവിതയിലാണ് വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയിലെ ആത്മസംഘർഷങ്ങൾ പ്രകടമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ കവിതയിലും ആന ഒരു എതിർ പ്രതീകമായി കടന്നുവരുന്നുണ്ട് .

“എന്റെ മസ്തിഷ്കസാനുവിലെല്ലാം  
ചിന്തതൻ നറുമുത്തുകൾ മിന്നി

എന്റെ തലവഴി ചോർന്നിടും കാവ്യ-  
ഗന്ധവാരിയാൽ പ്രേരിതരായി  
ലോലപത്രം വരികയാം വിദ്യ-  
ല്ലോകമത്തലോലംബകദംബം.” (കുടിയൊഴിക്കൽ, ഖണ്ഡം -5)

സ്വന്തം വരികൾക്ക് കവി നൽകുന്ന വിശദീകരണം ഇതാണ്:

1. “ആനയുടേതിൽ മുത്തുകൾ എന്ന പോലെ തറവാടിയായ ഈ കവിയുടെ ചിന്തകളിലും ഭാവനകളിലും ക്ലാസിസത്തിന്റെ കാല്പാടുകൾ വായനക്കാർക്കു കാണാം.
2. “ ആനയുടെ തലയിൽ നിന്ന് മദജലം എന്ന പോലെ കവിയുടെ ബുദ്ധിയിൽ നിന്ന് ഊരിവരുന്ന കാവ്യങ്ങൾ.....” അനിയന്ത്രിതമായ കാവ്യഭാവനയുടെ പ്രതീകമാണ് ആന. ‘മസ്തിഷ്കസാനു’ എന്ന പ്രയോഗം സഹ്യന്റെ മകനും യോജിക്കുന്നുണ്ട്.

പുനിലാവിൽ കുതിച്ചെത്തുന്ന ഭാവനയുടെ ബിംബങ്ങളാണ് ഈ കവിതയിൽ നിറയുന്നത്. ‘സഹ്യന്റെ മകനി’ൽ കാനനത്തിന്റെ വന്യതയും ‘കന്നിക്കൊയ്ത്തി’ൽ വയൽസംസ്കാരത്തിന്റെ വന്യതയും ആവിഷ്കരിച്ച കവി ‘കുടിയൊഴിക്കലി’ൽ തന്റെ വന്യഭാവന കൊയ്തുമുന്നേറുകയാണ്. ‘പുനിലാപുഴനീന്തി’, ‘ദേവകിന്നരയക്ഷസംഗീതകാവ്’ തുടങ്ങിയ പ്രതീകപ്രയോഗങ്ങൾ ഈ വന്യസൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തെ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. ജന്മി- മദ്ധ്യവർഗ്ഗങ്ങൾ - തൊഴിലാളി- സമൂഹത്തിലെ ഈ മൂന്നു ബന്ധങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള ആത്മസംഘർഷം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന കവിതയാണെങ്കിലും ഉദ്ദേശ്യമായ ഒരു വന്യഭാവനയുടെ നടത്തം ഈ കവിതയിലുണ്ട്. ബുർഷ്യാസിയുടെ ആത്മസംഘർഷം എന്ന് പലരും ഈ കവിതയെ വിശേഷിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും നൈസർഗ്ഗിക സ്നേഹത്തിന്റെ വന്യവാദം ഈ കവിതയിൽ കാണാം. ഹൃദയത്തിൽ നിദ്രചെയ്ത കാവ്യസങ്കല്പത്തെ കെട്ടഴിച്ചുവിടുകയാണ് ഈ കവിതയിൽ. അവ എതിർവാദത്തിന്റെ രൂപത്തിലാണെന്നു മാത്രം.

‘കന്നിമഞ്ഞുനീരുറിയ മണ്ണിൽ’ നിന്ന് ഒരു സ്നേഹകാവ്യം രൂപപ്പെടുന്നു. ഒരു കടന്നലിന്റെ രൂപത്തിലാണ് പ്രതിഷേധവാദം കടന്നുവന്നത്. കാർഷിക - ജന്മിത്ത വ്യവസ്ഥയിൽ അടിയാനും - കുടിയാനും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹത്തിന്റെയും വെറുപ്പിന്റെയും രണ്ടു ലോകങ്ങൾ നേരിന്റെ ഭാഷയുപയോഗിച്ച് ആവിഷ്കരിച്ചു. വയൽലോകത്തിന്റെ പ്രാചീന പ്രതീകങ്ങളുപയോഗിച്ചാണ് വൈലോപ്പിള്ളി തന്റെ ജീവിതദർശനം ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്.

‘മാരിമഞ്ഞുവെയിലുകൾ മാറി  
മാറി മാറ്റുകളേറ്റുകയാലേ  
ആഞ്ച തേടിന മുണ്ടുകൻ പാടത്താൺ  
മെരുവിനാൽ വാസനിക്കുമ്പോൾ’ (കുടിയൊഴിക്കൽ, ഖണ്ഡം-3)

വിദൂര പൂർവ്വജന്മ പുനഃസ്മൃതിയുടെ നാട്ടുബിംബങ്ങൾ ഈ കവിതയിൽ ഏറെയാണ്. ഭാവനയുടെ ഭ്രാന്തിന്റെ നാട്ടുപ്രതീകങ്ങൾ മുളപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതാണീക്കവിത.

‘കൊയ്ത്തുനെല്ലിൻ പുതുമണം, ആദ്യ-  
പ്പെയ്ത്തുമണ്ണിൻ പരിമള പുരം!’

ഇവിടെ കവി പ്രകൃതിയാം ദേവിയിൽ നിന്നു ലഭിച്ച കാമുകഭാവന വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. കവി ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. “ആദ്യത്തെ മരത്തിൽ ആദ്യമായ് കൂകിയ കുയിൽത്തൊട്ട് ഇന്നേവരെയുള്ള കുയിലുകൾക്കല്ലാം; ജന്തുലോകത്തിൽ നിന്നു പാരമ്പര്യമായി എനിക്കു സിദ്ധിച്ച കാമുകപ്രവണതകളെല്ലാം.” ഇവിടെ ജന്തുലോകം എന്ന പ്രയോഗം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കാവ്യപ്രപഞ്ചത്തിലെ ആദിമ ലോകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എതിരാഖ്യാന പഠനത്തിൽ ഈ പ്രയോഗത്തിന് പ്രസക്തിയുണ്ട്. മാനവ

കൈസരീതികൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ കവി പ്രകൃതിയിൽ നിന്നാർജ്ജിച്ച പ്രതിസംസ്കൃതിയുടെ മുർത്തപ്രതീകങ്ങൾ കൊണ്ടു വരുകയാണ് തന്റെ കവിതകളിലൂടെ. പ്രേമധീരന്റെ രസകാവ്യമാണ് കുടിയൊഴിക്കൽ. എന്താണ് ഈ കവിതയിലെ സമരസസങ്കല്പമെന്ന് കവി വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. പൂവിടർത്തും പ്രകൃതി മനുഷ്യ പൂർണ്ണതയാണ്. മനുഷ്യ കേന്ദ്രീകൃതമായ ദുർനിയമങ്ങൾക്കെതിരായ പ്രതി ആഖ്യാനങ്ങൾ തന്നെയാണ് വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിത.

**കറുപ്പും വെളുപ്പും**

‘കറുപ്പും വെളുപ്പും’ എന്ന കവിതയിൽ ആധുനികാനന്തര ലോകസാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയുടെ പൊരുൾ കവി അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. കൃഷയുടെ മുഖ്യനഗരിയായ ഹവാനയാണ് ഈ കവിതയുടെ പശ്ചാത്തലം. വെള്ള മുതലാളിത്തത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ്. ചുഷണം ചെയ്യപ്പെടുന്ന രാജ്യത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ് കറുപ്പ്. പനകൾക്കടിയിൽ ജൈവ വൈവിധ്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഒരു ജനതയുണ്ട് ഈ കവിതയിൽ. ഡോളർ വെളുപ്പിന്റേയും ആധിപത്യത്തിന്റേയും പ്രതീകമാണ്. ലോകനാഗരികതയുടെ വളർച്ചയിൽ വെളുപ്പന്മാരുടെ ആധിപത്യസംസ്കൃതിയുടെ വിനിയമപ്രതീകമായി ഡോളർ നിലവിൽ വരികയും മുതലാളിത്തം അതിന്റെ തേർവാഴ്ച നടത്തുകയും ചെയ്തകാലത്ത് പ്രതിരോധത്തിന്റെ പ്രതീകമായി കറുപ്പ് കടന്നുവരുന്നു. ഈ പ്രതിസ്വരത്തിന്റെ ശക്തമായ ആവിഷ്കരണമാണ് ‘കറുപ്പും വെളുപ്പും’ . വൈലോപ്പിള്ളി കവിതയിലെ മുഖ്യ ആശയത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമാണ് ഈ കവിതയിലും കാണുന്നത്. തെരുവിൽ തൂത്തുവാരി ജീവിതം നരച്ചുപോയ വില്ലി എന്ന കഥാപാത്രത്തെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ പറയുന്നു.

‘മനസ്സന്തോഷങ്ങൾ തൻ വർണരാജി നേർത്താറു

മണിക്കൂറുകൾക്കും താനവന്റെ മഹോത്സവം’

കറുത്ത അടിമയുടെ ഉറക്കം മഹോത്സവരംഗമായി ചിത്രീകരിക്കുന്ന കവിയുടെ മനസ്സിൽ ആനയുടെ മനസ്സിലെ സ്വാതന്ത്ര്യ സങ്കല്പങ്ങൾ തന്നെയാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ‘മഹോത്സവം’ പരിഷ്കൃതിക്ക് മനസ്സിലാകാത്ത എതിർലോകത്തിന്റെ മഹത്തായ കേളീരംഗമാണ് (‘തൻ മഹോത്സവരംഗം’ - സഹ്യന്റെ മകൻ). ഇവിടെ ‘നീഗ്രോ’ എന്ന വാക്ക് കവി ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ‘നെഗ്രിറ്റൂഡി’ നോടുള്ള കവിയുടെ ആഭിമുഖ്യം ഇവിടെയും കാണാം. ഈ കവിതയിൽ എതിർ ആഖ്യാനത്തിന്റെ ശക്തമായ വർണനയായി കറുപ്പ് മാറുന്നു. അവരുടെ ശക്തമായ പാട്ടു പാരമ്പര്യത്തേയും കവി ഓർക്കുന്നുണ്ട്.

“ഊഷ്മളമാകും ജാസ്സിൻ മേളങ്ങൾ പൊങ്ങിത്താനു

മാസ്മരമൊരു നാദമാദക ലോകതീർപ്പു”

‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ ൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന അനിയന്ത്രിതവികാരപ്രകടനങ്ങൾ നടത്തുന്ന കൊമ്പനാനയുടെ മനസ്സു തന്നെയാണ് ഈ നീഗ്രോ പ്രതീകത്തിലും കാണുന്നത്. വില്ലി നവയുഗത്തിലെ മദയാനതന്നെ. വില്ലിയുടെ തലച്ചോറിന്റെ അപൂർവ്വ ഘടന കവി കവിതയിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നുണ്ട്.

**മൃതസഞ്ജീവനി**

‘മൃതസഞ്ജീവനി’ എന്ന കാവ്യനാടകത്തിൽ ആദിമ വന്യജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കവിയുടെ ആശയാഭിലാഷങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുറവനും കുറഞ്ഞിയും കാടമ്മയും നമ്മുടെ നാട്ടാഖ്യാനങ്ങളിലെ കഥാപാത്രങ്ങളാണ്. നാടോടിക്കഥകൾ പറഞ്ഞും നാടൻപാട്ടുകൾ പാടിയും കാട്ടിൽനിന്ന് നാട്ടിലെത്തുന്ന കുറവനും കുറഞ്ഞിയും നൈസർഗ്ഗികമായ പ്രാകൃതിക ജീവിതത്തിന്റെ അതിപ്രാചീന ബിംബങ്ങളാണ്. കാട്ടിലെ മരങ്ങൾ വെട്ടിവീഴ്ത്തുന്ന കോൺട്രാക്ടർ സംസ്കാരത്തിനെതിരെ കുറവൻ ഇങ്ങനെ പാടുന്നു.

“കാടുപുണ്ടു മാമരത്തെ കൊത്തിവീഴ്ത്തും പാപം

താടിനീണ്ട മാമുനിയെ വെട്ടിവീഴ്ത്തും പോലെ”

അണകെട്ട്, കാടുവെട്ടൽ തുടങ്ങിയ നവസംസ്കാരത്തിന്റെ കള്ളച്ചൂതിനെതിരെ ‘കാടമ്മ പാടും തോറ്റ്’മാണ് ‘മൂതസഞ്ജീവനി’ എന്ന കവിത. കവിയുടെ ഉണർന്ന പ്രജ്ഞയ്ക്കുള്ളിലെ ആദിമ സങ്കല്പം തന്നെയാണ് ഈ കവിതയിലും കാണുന്നത്. കാശും ആളും തോക്കുമാണ് നാഗരിക പരിഷയുടെ സ്വത്ത്. കൊച്ചുമക്കൾ വെടിയുണ്ടയേറ്റ് വീഴുന്നു.

“കെണിയിൽ വെടിയുണ്ടയിൽ വീണിടത്തു  
കളവുകരുതാത്തൊരൻ കൊച്ചുമക്കൾ”

വന സംസ്കൃതിയ്ക്കെതിരായി ആധുനിക നാഗരിക സംസ്കാരത്തിന്റെ കടന്നുകയറ്റത്തേയും കൈയേറ്റത്തേയും ജൈവവൈവിധ്യം നശിപ്പിക്കുന്നതിനെതിരെയുമുള്ള ആഖ്യാന പ്രതീകങ്ങൾ ഈ കവിതയിലും കാണാം. ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ എന്ന കവിതയ്ക്കുശേഷം സഹ്യപുത്രന്റെ ചിന്നംവിളിയുടെ മുഴക്കം ഈ കവിതയിലും ശക്തമായി പ്രതിധ്വനിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് ഒരു എതിർവിളി തന്നെയാണ്.

“പതമുടയ തോല്പിറ്റു പൈസ നേടാൻ  
വയർപൊരികെ, യീറയിലാശവച്ചെൻ-  
പ്രിയതനക, രാനകളൊത്തു പോകെ,  
വഴിയിലവൻ വച്ചൊരു നഞ്ചു ചോറു-  
ണ്ടുഴറിയതിലത്രയോ ചത്തുവീഴ്കെ,  
വിവശ, മവപേർത്തും വിളിച്ച ചിന്നം-  
വിളികളിനിയെങ്ങാൻ മറപ്പനോ ഞാൻ....  
ത്തലകൾ ചില കോടാലികൊണ്ടു വെട്ടി,  
തുടുതുടെ നിണവാർന്ന മോണയോടാ-  
വടിവുടയ കൊമ്പുകൾ കൊണ്ടു പോയി!!”

ദുര പെരുകിയ മർത്യസംസ്കാരത്തിന്റെ ദുരിതംകൊണ്ട് പ്രകൃതിയ്ക്കേറ്റ പോറലുകൾ കവിയുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടാക്കിയ ആഘാതമാണ് ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’, ‘മൂതസഞ്ജീവനി’, ‘കൃഷ്ണമുഗങ്ങൾ’ എന്നീ കവിതകൾ. ഡോ. എം.ലീലാവതി ഇങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. “അടിസ്ഥാനവർഗ്ഗം ക്രൂരമായി വഞ്ചിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ വേദനയും, കാടുവെട്ടി വെളുപ്പിക്കുകയും പുഴയിൽ വിഷം കലക്കുകയും വായുവിനെ മലിനമാക്കുകയും ചെയ്ത് സമ്പത്തിൽ മരിക്കുന്ന ഉപരിവർഗ്ഗത്തോടുള്ള ക്രോധവുമാണ് മൂതസഞ്ജീവനിയിലെ കുറവനെക്കൊണ്ട് “ഞങ്ങൾ പുരാണവഴിയിലേക്കിറങ്ങുന്നു”വെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്.” ആരണ്യസംസ്കൃതിയ്ക്കെതിരെ ‘പല്ലിളിച്ചു കാട്ടുന്ന ഒരു പ്രതീകമാണ് അണകെട്ട്. (‘ആറ്റുവായിൽ വെള്ളപ്പല്ലു കാട്ടും അണക്കെട്ടിൽ’ എന്ന പ്രയോഗം അതിശക്തമാണ്.) ഭൂമിയെയും ആരണ്യത്തെയും ഒരു കറവപ്പശുവായിക്കാണുന്ന സംസ്കാരത്തിനെതിരായിട്ടുള്ള ആഖ്യാനങ്ങൾ വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയിൽ കാണാം. സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഭൂമിയിലും മനുഷ്യമനസ്സിലും ഉണ്ടാക്കിയ ആത്മസംഘർഷത്തിന്റെ അലമുറ പല കവിതകളിലുമുണ്ട്. പണിമുടക്ക്, അണക്കെട്ടു നിർമ്മാണം തുടങ്ങിയ ആധുനിക പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടാണ് കുറവനെയും കുറത്തിയെയും അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. പുതിയ തൊഴിൽ സംസ്കാരത്തിൽ വന്യതയുടെ മക്കൾ ഒറ്റപ്പെടുന്ന ദയനീയചിത്രം ഈ കവിതയിലുണ്ട് . കുറവന്റെ ഈ വരികൾ നോക്കുക:

“കാടരാണ് നമ്മൾപോലും വേലമക്കൾ-  
ക്കാണുപോലും! നാവടക്കിനില്ക്കും നേതാക്കന്മാർ”

ഇവിടെയും ഒറ്റപ്പെടുന്ന കുറപ്പിന്റെ പ്രതീകങ്ങളെ കാണാം. കുടിയിറക്കപ്പെട്ട് നഗരങ്ങളിലലയാൻ വിധിക്കപ്പെട്ട കുറവന്റെയും കുറത്തിയുടെയും ജീവിതചിത്രം മറ്റൊരു സഹ്യപുരാവൃത്തം തന്നെയാണ്. തെളിനീരാർന്ന നദികൾ രാസമാലിന്യം കൊണ്ട് കാളിന്ദിയായിത്തീർന്ന ചിത്രവും പുഴയുടെ പാട്ടിലുണ്ട്.

നദിയുടെ മരണം, അതിലെ ജീവജാലങ്ങളുടെ നാശം കവി ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. പ്രകൃതിയുടെ സമതുലനാവസ്ഥയും ജൈവവൈവിധ്യവും നശിപ്പിച്ച് മുന്നേറുന്ന നാഗരിക സംസ്കാരത്തിനെതിരെ പുഴ ഇങ്ങനെ പാടുന്നു:

“ഇവിടെച്ചെങ്കുത്താനെക്കൂട്ടു ചേർത്തും  
വ്യവസായം വേണമെന്നാണു വാദം  
അവസാനം മൃത്യുവിൻ കാളകൂട  
വ്യവസായം മാത്രമിരമ്പി നില്പു,  
ഒരു കൊച്ചുകാലു, മിക്കാളിയന്റെ  
തലതച്ചുപായിക്കാനില്ലയെന്നോ”

ഊരുചുറ്റി കഥകൾ പറഞ്ഞു, പാടിനടന്ന ആദിമർ (കറുത്തവരുടെ സംസ്കാരം) നഗരങ്ങളിൽ കാടും മണ്ണും വിണ്ണും നഷ്ടപ്പെട്ട് ചെറുനഗരങ്ങളിലും മഹാനഗരങ്ങളിലും അലയുന്ന ജീവസമൃദ്ധിയെയാണ് വേദനയോടുകൂടി ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. മഹാനഗരങ്ങളിലേക്ക് ചീട്ടുവാങ്ങേണ്ടി വന്ന ആദിമ സംസ്കൃതിയുടെ ദുരവസ്ഥ ഈ കവിതയിൽ കാണാം. ജീർണ്ണിച്ച നാഗരിക സംസ്കൃതിയുടെ ദുരവസ്ഥ ഈ കവിതയിൽ കാണാം.

നാഗരിക സംസ്കാരത്തിന്റെ മുഖംമൂടികൾ വലിച്ചുകീറാൻ കുറവനും കുറഞ്ഞിയും വേണ്ടി വന്നു. കുറവന്റെയും കുറഞ്ഞിയുടേയും വന്യനിഷ്കളങ്കസംസ്കാരത്തെ അപമാനിക്കുന്നതാണ് ദൂരമുത്ത നാഗരിക സംസ്കാരം. വൈലോപ്പിള്ളി കൊണ്ടു വരുന്ന പ്രതിസംസ്കൃതിയുടെ സ്വരം വന്യതയുടെ മഹത്തായ മൂല്യങ്ങളെ വാഴ്ത്തുന്നു. പൊറാട്ടു നാടകത്തിന്റെയും കാക്കാരിശ്ശി നാടകത്തിന്റേയും മട്ടിൽ എഴുതിയ ഈ കവിതയിൽ അനീതിയ്ക്കെതിരായ ആഖ്യാനങ്ങളാണ് ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. ഇവിടെ കവിത സത്യത്തിന്റെ പ്രതീകമാകുന്നു. സീതയും സാവിത്രിയും ഇവിടെ ചവിട്ടി മെതിയ്ക്കപ്പെടുന്നു. അനീതിയും അക്രമവും നടമാടുന്ന നാഗരികലോകത്തുനിന്ന് അവർ വീണ്ടും വനത്തിലേക്ക് പോകുന്നു. ആ വനത്തിന്റെ ‘നീലവനപ്പീലികൾ’ കണ്ടപ്പോൾ കരളിനു ലഭിച്ച നിർവൃതി വന്യതയിലേക്കു മടങ്ങിയ അനുഭൂതി തന്നെയായി. ‘തിന്മയുടെ വൻമടകളല്ലീ നഗരങ്ങൾ’ എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ആത്മാവു നൊന്തതിന്റെ ആവിഷ്കാരം തന്നെയാണ് കറുപ്പിന്റെ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ കാണുന്നത്. മനുഷ്യ പുരാതന സംസ്കാരത്തിന്റെ സമതാളം ആണ് ഈ കവിതയിൽ കൊണ്ടു വരുന്നത്. ‘കാട് ഞങ്ങൾക്കമ്മയാണ്’ എന്ന് കുറവൻ ഈ കവിതയിൽ പറയുന്നുണ്ട്.

**കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾ**

കാട്ടാനയെ നാട്ടാനയാക്കി മെരുക്കിയെടുത്ത് പറയെടുപ്പിനും പൂരങ്ങൾക്കും തടിപിടിക്കുന്നതിനു മൊക്കെ ഉപയോഗിക്കുന്ന ചുഷകവർഗ്ഗം തന്നെയാണ് വനസൗന്ദര്യത്തിന്റെ മാറ്റുകൂട്ടുന്ന ‘കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളെയും കാഴ്ചവസ്തുക്കളാക്കിയതും. കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളെന്ന കവിതയിൽ വൈലോപ്പിള്ളി ഈ പ്രമേയം ശക്തമായിത്തന്നെ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ‘വന്യജീവിവാരാഘോഷ’ ദിവസങ്ങളിൽ തന്നെ ക്രൂരമായി ആക്രമിക്കപ്പെടുകയും ഭീതിയാൽ തലതല്ലിച്ചാവുകയും ചെയ്ത കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് ഈ കവിതയിൽ പറയുന്നത്. കവിതയിലെ ചുഷിതർ കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളും ചുഷകപ്രതീകം ദൂരമുത്ത നായ്ക്കളുമാണ്. ആനയും കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളും രണ്ടും സൗന്ദര്യക്കാഴ്ചയുടെ പ്രതീകങ്ങളാണ്. ചുഷകൻ എപ്പോഴും നാഗരിക സംസ്കൃതിയുടെ ഭാഗമായ മനുഷ്യൻ മാത്രമായിരിക്കും.

ഈ കവിതയെക്കുറിച്ച് ഡോ. എം. ലീലാവതി ഇങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. “ചുഷക വർഗ്ഗമെന്ന പട്ടികൾ പച്ചയ്ക്കു തിന്നുന്ന ചുഷിതരുടെ ലോകത്തെമ്പാടും അടിക്കാടരായി കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന കുറുത്ത

മക്കളുടെ കൊടിയ ദുരവസ്ഥയാണ് തൃശൂരിലെ കാഴ്ചബംഗ്ലാവിലെ കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾക്കു സംഭവിച്ച ദുരന്തത്തിൽ കവി നിഴലിച്ചു കാണുന്നത്. (കാക്ക, ആന, കൃഷ്ണമൃഗം, അടിമവർഗ്ഗം എന്നിങ്ങനെ കറുത്ത മലമക്കളെല്ലാം അത്യദാത്തമായ സൗന്ദര്യത്തിന്റേയും സേവനസന്നദ്ധതയുടേയും അവതാരങ്ങളായിരിക്കെ നിന്ദിതത്വത്തിന്റേയും പീഡിതത്വത്തിന്റേയും അനിവാര്യദുരന്തത്തിന്റേയും കാളികാഗിയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചേതസ്സിൽ കുടിപ്പാർത്തു).’

കാട്ടിൽ മേഞ്ഞിരുന്ന കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളെ പച്ചപരിഷ്കാരലോകം മ്യൂസിയത്തിൽ പ്രദർശന വസ്തുവാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഈ ജൈവിക പ്രതിസന്ധിയെക്കുറിച്ച് മനുഷ്യ കേന്ദ്രീകൃതലോകവീക്ഷണം പുലർത്തുന്നവർക്ക് എളുപ്പം മനസ്സിലാവണമെന്നില്ല. വനത്തിൽ നിന്ന് മൃഗങ്ങളെ കൊണ്ടു വന്ന് മെറുക്കി- (taming)യെടുക്കുന്ന ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ രീതികളെക്കുറിച്ച് കവി ആവലാതിപ്പെടുന്നുണ്ട്. ആറ് കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളിൽ രണ്ട് കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾ തലതല്ലിയാണ് ചത്തതെന്ന നിർണ്ണയം കവിയുടെ ഉള്ളിൽ സഹ്യകാനനങ്ങളോടും വന്യമൃഗങ്ങളോടുമുള്ള ആഭിമുഖ്യത്തെയാണ് കാണിക്കുന്നത്.

“കേറിയ പട്ടികൾ നാലുമൃഗങ്ങളെ  
കീറിപ്പിളർന്നങ്ങു തിന്നുപോലും!  
ചത്തുപോൽ രണ്ടെണ്ണമമ്പര, നാ വേലി-  
ക്കുറ്റിയിൽ തൻതലയാഞ്ഞുതല്ലി  
(ആവിധമാണു പോൽ, തൻതലതല്ലി, യീ  
ജീവികൾ ചാവു പരിഭ്രമിച്ചാൽ!)”

ഓരോ ജന്തുവിനും സഹജമായ കൂട്ടത്തിന്റെ മണവും മറ്റുമുണ്ട്. മനുഷ്യൻ അവയെ മെറുക്കിയെടുക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ തനതായ ജന്മപ്രകൃതി നഷ്ടപ്പെടുന്നു എന്നാണ് വിശ്വാസം. പക്ഷിമൃഗാദികളെ മനുഷ്യൻ മെറുക്കിയെടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ അതിന്റെ മാതൃലോകത്തിലേക്ക് അവയ്ക്ക് മടങ്ങാനും കഴിയില്ല. അതുകൊണ്ടു കൂടിയാണ് കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾ തലതല്ലിച്ചത്ത്. ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ലാകട്ടെ വെടിയേറ്റുള്ള മരണം ആ ജീവിയുടെ അനിവാര്യതയാണ്. അദ്ദേഹമായ മനസ്സിനുമാത്രമേ വനപ്രകൃതിയിലേക്ക് ഓർമ്മ കളിലൂടെയെങ്കിലും സഞ്ചരിക്കാനാവൂ.

സിംഹത്തിന്റെ നാദം സഹിച്ച മാന്യകൾ വന്യജന്തുവാദിനത്തിൽ തലതല്ലി മരിക്കാനിടയായത് ജന്തുവർഗ്ഗത്തിന്റെ ദുരന്തം തന്നെയാണ്! വംശീയജന്തുവിജ്ഞാനീയം ഇന്നൊരു പുതിയ വിഷയമാണ്. ആദിമവാസികളുടേയും വംശീയ ജീവശാസ്ത്രത്തിന്റേയും ലോകവീക്ഷണം അവതരിപ്പിക്കുന്ന വംശീയജന്തുവിജ്ഞാനീയത്തിൽ മൃഗസംസ്കാരത്തിന്റെ പൊലിമകളാണുൾക്കൊള്ളുന്നത്. ‘കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾ’, ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ എന്നീ കവിതകളിലൂടെ ഈ നവ ആശയപ്രപഞ്ചം വൈലോപ്പിള്ളി അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്. പട്ടണത്തിലെ കാഴ്ചബംഗ്ലാവിലെ ഈ ദുരന്തത്തിൽ നിന്ന് കാളീന്ദീതീരത്തിലെ പർണ്ണാശ്രമത്തിലേക്കെത്തിച്ചേർന്നത് ഈ ആദിമസ്മരണകൾ ഉണർത്തിയ ആഘാതത്തിൽ നിന്നാണ്. “നിഷ്പന്ദ ശാന്തിനിധികളീ ഏണങ്ങൾ” ഉല്പന്നവിശ്വാസത്തോടെ വാഴുന്ന സമയത്ത് അവയെ കടിച്ചു കീറാൻ പരിഷ്കൃത ലോകത്തിന്റെ നായ്ക്കൾ എത്തിച്ചേരുന്നു. ഈ കവിതയിലാകട്ടെ പ്രകൃത്യാബദ്ധമാണ് മക്കളുടെ നിര്യാണത്തിൽ കേണിടുന്നത്. “നിഷ്കളങ്ക ശിശുക്കളെ”പ്പോലെയാണ് കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾ.

പ്രകൃതിയുടെ നിഷ്കളങ്കത ആവിഷ്കരിച്ചുകൊണ്ട് മനുഷ്യന്റെ ദുഷ്ടതയ്ക്ക് എതിരെ തുലിക ചലിപ്പിക്കുകയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി. കൃഷ്ണമൃഗങ്ങളുടെ മരണത്തിൽ ദുഃഖിച്ചത് കാഴ്ചബംഗ്ലാവിലെ സഹജീവികൾ മാത്രം. യാദൃച്ഛികമെന്നു പറയട്ടെ അന്ന് അക്കാദമിയിൽ സുദീർഘ ചർച്ച നടന്നത് ആനയെപ്പ

റ്റിയും മേളത്തെപ്പറ്റിയും. ഈ നഗരപരിഷ്കൃതിയുടെ എഴുന്നള്ളിപ്പ് എന്ന ദൃശ്യവ്യവസായത്തെയും കവി വിമർശിക്കുന്നുണ്ട് .

“എന്നാൽ നിഹതമാമേണങ്ങൾ തൻമുനി-  
ലെല്ലാം പ്രഹസനമെന്നു തോന്നും  
ആനയെക്കോപ്പിട്ടെഴുന്നള്ളിച്ചീടുന്നു-  
ണ്ടാനകളിപ്പിക്കയല്ലിനമ്മെ?”

സഹ്യന്റെ ഹൃദയത്തിൽ വന്നലച്ച നിലവിളിയുടെ വാക്കുകളാണ് ‘കൃഷ്ണമൃഗങ്ങൾ’ എന്ന കവിതയിൽ പ്രതിധനിയ്ക്കുന്നത്. വെടിവച്ചുകൊല്ലുന്ന അധിനിവേശ സംസ്കൃതിയുടെ പിൻതുടർച്ചയാണ് കൊന്നു തിന്നുന്ന സംസ്കൃതി എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു (‘പട്ടികൾ ആ രുചിയോർമിക്കുന്നു’).

**സഹ്യന്റെ മകൻ ഒരു പുനർവായന**

അന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന ജന്മചോദനകൾ സന്ദർഭങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് സ്വാഭാവികമായോ അസ്വാഭാവികമായോ വെളിവാക്കപ്പെടുന്നത് മനുഷ്യന്റെയും ജന്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേകതയാണ്. ഇങ്ങനെ വെളിപ്പെടുന്നത് ചിലപ്പോൾ വ്യവസ്ഥാപിത നിയമങ്ങളുടെ അതിലംഘനങ്ങളാകാം. ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ ലും ഇത്തരമൊരു അതിലംഘനമാണ് സംഭവിക്കുന്നത്. അനുസരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന - നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന മനസ്സും ശരീരവും ജന്മവികാരങ്ങളുടെ ഉൾവിളികളാൽ ഉണർത്തപ്പെടുന്നു. അത് ശരീരഭാഷയെ ബാധിക്കുകയും സജീവമാക്കുകയും പ്രതിരോധത്തിനു ശക്തമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

**കവിതയുടെ സ്ഥലകാലങ്ങൾ**

‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ൽ ജന്മവികാരങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രതിഘടനാപരമായ ഒരു സന്ദർഭം കവി സൃഷ്ടിക്കുന്നു. “ഉത്സവം നടക്കയാണ്” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് കവിത ആരംഭിക്കുന്നത്. ഒരു കൂട്ടായ്മയുടെ സാമൂഹ്യാനുഷ്ഠാനത്തിലേയ്ക്കാണ് നമ്മെ കവി കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത്. ഒരു ഫോക്കിന്റെ പ്രതിഘടനാപരവും അനൗപചാരികവുമായ നൃത്തത്തിന്റെ വേളയാണ് ഉത്സവം. തട്ടുതട്ടായുള്ള സാമൂഹ്യാഘടന ഇവിടെ തകരുന്നു. കൂട്ടായ്മയുടെ ആദിമമായ ആട്ടക്കളത്തിലാണ് (അമ്പലമുറ്റം) കവി രാത്രി, വനം, ആന, തീ എന്നീ ആദിരൂപങ്ങളെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നത്. ഇവിടെ അമ്പലമുറ്റം ആദിമോത്സവ (primitive rituals) ത്തിന്റെ അനുഷ്ഠാന സ്ഥലം (ritual space) ആണ്. അമ്പലമുറ്റം ആളുകളുടെ വിനോദരംഗമാണ്. ആനയുടെ മഹാലോകം ആ മഹാസത്വൻ നടന്നു വന്ന കാട്ടുവഴികളാണ്. സാധാരണ മനുഷ്യൻ ആ വഴികളെക്കുറിച്ച് അജ്ഞനാണ്. ഈ അപൂർവ്വ വഴികളെക്കുറിച്ചാണ് വൈലോപ്പിള്ളി പറയുന്നത്. കാട്ടുവഴിയുടെ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രം എന്നത് എതിർ ആഖ്യാനമാണ്. അവയുടെ ലോകത്തിന്റെ വീക്ഷണവും ഭൂപടവുമാണ് വൈലോപ്പിള്ളി ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. ആന മൃഗവംശത്തിന്റെ വീരാധനകളിലെ ശക്തമായ പ്രതീകമാണ്. കേരളീയ മനസ്സിൽ കൂടിക്കൊള്ളുന്ന ഈ ആദിമസങ്കല്പത്തിന്റെയും പ്രതികവിതത്തിന്റേയും ആത്മാവിഷ്കാരമാണ് വൈലോപ്പിള്ളി നടത്തുന്നത്.

**ആദിമഭാവന**

ജന്മവാസനകളാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന ആദിമമനസ്സിനെ ആവിഷ്കരിക്കുന്ന കവിതയാണ് ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’. വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയിലെ ആദിമഭാവനയെപ്പറ്റി എം.എൻ. വിജയൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. ‘നിന്ദിതനായി, നിരാകൃതനായി, വഞ്ചിതനായിത്തീരുന്ന ഒരു കുഞ്ഞിന്റെ ആദിമഭാവന വൈലോപ്പിള്ളിയിലുണ്ട്. അവൻ കൊതിച്ചു കൂടിച്ച മുലപ്പാലിന് ചെന്നിനായകത്തിന്റെ കയ്പായിരുന്നു. പിന്നീട് ജീവിതം

കയ്ക്കുമ്പോഴെല്ലാം അവൻ ഈ മാതൃകൈതവത്തിലേയ്ക്ക് മടങ്ങി വന്നു ഒരു പഴയ മുറിപ്പാടിലേയ്ക്കെന്നപോലെ’.

വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയുടെ സാരസർവ്വസ്വം കണ്ടെത്തുന്ന കൃതിയാണ് എം.എൻ. വിജയന്റെ ‘ശീർഷാസനം’. മേൽപ്പറഞ്ഞ കണ്ടെത്തൽ വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയിലെ രൂപമൂലമായ ‘ആദിമഭാവന’ എന്ന ആശയത്തെ വ്യക്തമാകുന്നതാണ്. ഇത് നഷ്ടപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രാകൃതിക ഭാവനയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ഈ ഉള്ളഴുത്തിന്റേയും പ്രചോദനത്തിന്റേയും പ്രതീകമാണ് കാട്ടാന. ബാല്യ-കൗമാര കാലത്തിന്റെ ആദിമഭാവനയിലേക്ക് മടങ്ങാൻ കഴിയുമ്പോഴാണ് കാവ്യ സൗന്ദര്യത്തിന്റെ വീണ്ടെടുപ്പ് സാധ്യമാകുക.

“സഹ്യന്റെ മകൻ ആത്മത്തിന്റെ അധിനിവേശത്തിന് ഇരയാകാത്ത പ്രകൃതിയുടെ കഥയാണ്. അപരമായി വകഞ്ഞുമാറ്റപ്പെട്ട എതിർലോകമല്ല അവിടെ പ്രകൃതി. അത് യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ തുടർച്ചയിൽ നിലകൊള്ളുന്ന ഒന്നാണ്. വസ്തുയാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുടേയും അനുഭവങ്ങളുടേയും പശ്ചാത്തലമല്ല അവിടെ പ്രകൃതി. അത് അനുഭവത്തിനൊപ്പമാണ്. യുക്തിയാൽ വകഞ്ഞുമാറ്റപ്പെടാത്ത ആത്മത്തിന്റെ അധിനിവേശത്തിന് ഇരയാകാത്ത അന്യത്തിന്റെ പദവിയിലേക്ക് തള്ളിനീക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒന്നാണ്. അബോധമായി ദമനം ചെയ്യപ്പെടാത്ത അന്യം ആത്മത്തിന്റെ വ്യവഹാരത്തിൽ പങ്കുചേരുന്നതോടെ സംയുക്തികതയുടെ ക്രമങ്ങൾക്കുമേൽ ഉന്മാദം തലയുയർത്തുന്നു.” എന്ന് സുനിൽ പി. ഇളയിടം ഈ അദ്വൈതമായ വിരുദ്ധാവസ്ഥയെപ്പറ്റി വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മടക്കം ഒരിക്കലും സാധ്യമല്ല. പക്ഷേ ആനയ്ക്ക് കാട്ടിലേക്ക് പോയേ പറ്റൂ. ഉണ്ണിക്ക് മുലപ്പാലിന്റെ ലോകത്തേയ്ക്ക് മടങ്ങിയേപറ്റൂ. അതാണ് മാതൃകൈതവലോകം. ഇത് സാധ്യമല്ലാത്തതിനാൽ പരിഷ്കൃതിയും സംസ്കൃതിയും ചേർന്ന് കുഞ്ഞിനെ ബലികൊടുക്കുന്നു. ‘മാമ്പഴം’ എന്ന കവിതയിൽ ആവിഷ്കരിച്ചതുപോലെ സഹ്യന്റെ മകനിലും ഈ കൈതവത്തിന്റെ ബലിയാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. യുക്തിഭദ്രതയുടെ നവീനകാലത്തിൽ, ഔപചാരികമായ സമൂഹം ജന്മവാസനകളെ കീഴടക്കി മുന്നോട്ടു പോകുമ്പോൾ മാനവരാശിയുടെ നഷ്ടപ്പെട്ട പ്രാഗ് സ്മരണകളും അതീന്ദ്രീയ സ്വപ്നങ്ങളും സ്വത്വം തന്നെയും തിരിച്ചു പിടിക്കാനുള്ള ആത്മവേദനയാണ് കവിയനുഭവിക്കുന്നത്.

**സഹജ പ്രേരണകളുടെ ആഘോഷം**

‘പരിഷ്കൃത ജീവിതത്തിന്റെ കൃത്രിമമായ ചിട്ടവട്ടങ്ങൾക്കു വഴങ്ങി ‘അണിഞ്ഞൊരുങ്ങി’ നിൽക്കുന്ന മഹിമയേറിയ ഒരു മനുഷ്യൻ’, അതിനുമുന്നേറെ എതിരായ ഒരു ചിഹ്നമാണ് അയാൾക്കുള്ളിൽ രാത്രിയിൽ കടന്നുവരുന്ന മദയാന. “ഈ പ്രതിസ്വത്വത്തെ(other self)യാണ് വൈലോപ്പിള്ളി ഉൽഖനനം/വരവിളി നടത്തുന്നത്. ജന്മവാസനകളാൽ പ്രേരിതനായി അലയുന്ന മൃഗം നിയമച്ചങ്ങലയിൽ വീണ നാഗരിക മനുഷ്യന്റെ എതിർ സങ്കല്പമാണ്. പിശാചുക്കൾ മന്ത്രിക്കുകയും ഭ്രാന്തിന്റെ നിലാവു പരക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അപൂർവ്വ മസ്തിഷ്കത്തിൽ സഹജ പ്രേരണകളുടെ ആഘോഷം നടക്കുകയാണ്.”

സഹജപ്രേരണകളിലേക്ക് നമ്മെ കൊണ്ടു പോകുന്ന എതിർ പ്രതീകങ്ങൾ രചിക്കുകയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി ചെയ്തത്. ബാല്യത്തെ ബലികൊടുത്തുകൊണ്ടാണ് സംസ്കാരങ്ങൾ നടന്നുപോയത് എന്ന വേദനയുടെ ചരിത്രമാണ് വൈലോപ്പിള്ളി രേഖപ്പെടുത്തുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓണക്കവിതകളിലും വിഷ്ണുക്കവിതകളിലും ‘ആദിമവാഞ്ചരയുടെ ഒരോർമ്മ’ കാണാം.

ആനപരിചരണവും ചികിത്സയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മാതംഗലീല, പാലകാപ്യം തുടങ്ങിയ കൃതികൾ കേരളത്തിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മാതംഗലീല എന്ന പേരിൽനിന്നുതന്നെ ആ മൃഗത്തിന്റെ സ്വതന്ത്ര വിഹാരങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള സൂചനയുണ്ട്. വന്യതയുടെ ലോകം മാത്രമേ വനവാസികൾക്കറിയൂ.“പരിഷ്കൃ

തിയുടെ അടയാളങ്ങളെ അഥവാ നാഗരികതയുടെ ആപൽസൂചനകളെ തിരിച്ചറിയാനാവാനാത്തവിധം കലങ്ങളിമറിഞ്ഞതാണ് ആനയുടെ മനോലോകം. ആദേശം ചെയ്യപ്പെട്ട അന്യം പ്രബലമാകുന്നതോടെ യഥാർത്ഥബോധത്തിന്റെ ആധാരമായ പ്രതീകം തകരുന്നു. പ്രതീകക്രമത്തിന്റെ തകർച്ചയുടെ ഫലമായാണ് പ്രാകൃതമായ വികാരവേഗങ്ങളുമായുള്ള ഏകീഭാവത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങളിലേക്ക് മാതംഗഹൃദയം ചേക്കേറുന്നത്; വനഹൃദയത്തിന്റെ അപരിമേയഭംഗികളിലൂടെ അത് സഞ്ചരിക്കുന്നത്. പ്രകൃതിയുടെ ഉന്മത്തതയിൽ പുത്തുലയുന്ന ഈ വിപിനാന്തരാളം നാഗരികതയുടെ എല്ലാ വിളികൾക്കും അപ്പുറത്താണ്” എന്ന് സുനിൽ പി. ഇളയിടം ഇതു വിശദീകരിക്കുന്നു.

‘അരാജകമെന്ന് പരിഷ്കൃതിക്കു തോന്നാവുന്ന’ ഈ ലോകം തന്നെയാണ് സഹ്യന്റെ മകനിലും കാണുന്നത് എന്ന് എം.എൻ. വിജയൻ പറയുന്നു. “ഒരു പക്ഷേ, അരാജകമെന്നു കരുതപ്പെട്ടുപോന്ന സഹ്യന്റെ മകനിലും വൈലോപ്പിള്ളി ഇതുതന്നെയാണ് പറയുന്നതെന്നു നാം അറിഞ്ഞു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മണിക്കോവിലിൽ മയങ്ങുന്ന ഒരു ദൈവവും പുത്രദുഃഖത്തിൽ കണ്ണീരൊഴുക്കുന്ന ഒരു സഹ്യനും - ഈ കവിതയിൽ രണ്ട് പിതൃസ്വരൂപങ്ങളുണ്ട്. ഇവയുടെ വൈരുദ്ധ്യം നമ്മുടെ ധർമ്മത്തിന്റെ ആന്തരവൈരുദ്ധ്യത്തെ ഓർമ്മയിൽ കൊണ്ടു വരുന്നു. ജീവചരിത്രത്തിൽ ചരിത്രത്തെ കാണിച്ചു തരുന്നു.”

സഹ്യന്റെ മകൻ എന്ന എതിർ ആഖ്യാനത്തിൽ കാണിച്ചുതരുന്ന ചരിത്രം ഈ ആദിമ വാങ്മയുടെ, അരാജകത്വവാങ്മയുടെ ചരിത്രമുദ്രകൾ തന്നെയാണെന്ന് കവിതയിൽനിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നു.

“ഉന്നിദ്രം തഴയ്ക്കുമീ താഴ്വരപോലൊന്നുണ്ടോ  
തന്നെപ്പോലൊരാണയ്ക്കുതിരിയാൻ വേറിട്ടിടം”  
“നീളവെ നടന്നാനാ നിസ്സ്പഹൻ, വസന്തത്തിൻ  
കാലടിമണം കോലും കാട്ടുപാതയിലൂടെ”  
“ശൃംഖലയറിയാത്ത സഖിതൻ കാലിൽ പ്രേമ-  
ച്ചങ്ങല ബന്ധിച്ചുവോ ചഞ്ചലൽത്തുവിക്കയ്യാൽ”

ആനയുടെ സ്വതന്ത്രമായ വിഹാരവും പ്രണയസങ്കല്പങ്ങളും കാണിച്ചുതരുന്നത് ഈ അരാജകമനസ്സിനെയാണ്.

മാവേലിയെ ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തി വാമനന്മാർ വിരാജിക്കുന്ന കാലത്ത്, ദൈവം മൗനിയായിരിക്കുമ്പോൾ സഹ്യന്റെ മകൻ ബലികൊടുക്കപ്പെടുന്ന കാലത്ത് വൈരുദ്ധ്യത്തിന്റെ ചരിത്രംതന്നെ മുന്നോട്ടു പോകുന്നു. വർത്തമാനകാലത്തിൽനിന്ന് ഭൂതകാലത്തിലേക്കു പ്രതിഗമനം നടത്തുന്ന എതിർ പ്രയാണവും ഈ കവിതയിലുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ കാലത്തിലേക്ക് ഒരിക്കലും പോകാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ബലിഷ്ഠ ശരീരത്തിനറിയാം. എന്നാൽ കൗമാരത്തിന്റെ വർണ്ണപ്പൊലിമ നിറഞ്ഞ ലോകത്തേയ്ക്ക് മനസ്സിനു പോകാതിരിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഉന്മത്തവാസനകളുടെ ശക്തി ശരീരത്തെ ചലിപ്പിക്കുകയും തന്റേതുമാത്രമായ ഭൂതകാലത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനനുസരിച്ചുള്ള ശരീരബലതന്ത്രത്തിന്റെ പ്രകടനമാണ് സഹ്യന്റെ മകന്റെ ആത്മാവിഷ്കാരം. അതാണ് ഈ കവിതയിലെ എതിർആഖ്യാനത്തിന്റെ സവിശേഷത.

ഇതിലൂടെ പ്രകൃതിയുടെ അനശ്വരമായ കഴിവിനെപ്പറ്റി മനുഷ്യൻ വ്യർത്ഥമായി ഓർക്കുകയാണ്. മുതുമാവ് പതിവായി പുത്തതിന്റെ രഹസ്യം മനുഷ്യനറിയാം. ആന എന്തുകൊണ്ടാണ് ജന്മവാസനകളിലേക്ക് മടങ്ങി എന്നറിയണം. കാലത്തിന്റെ ഈ പെരുമ്പോക്ക് കവിയെ അമ്പരപ്പിച്ചിരിക്കണം. ഈ അമ്പരപ്പിന്റെ പ്രതീകമാണ് ആന. “സ്വന്തം അസ്തിത്വം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്യമായ ഇച്ഛാശക്തി പ്രകടിപ്പിച്ച സഹ്യപുത്രൻ പട്ടാളക്കാരന്റെ വെടിയേറ്റു മരിക്കുന്നു. മരണത്തിനുമത്രം സാക്ഷാത്കരി

ക്കാൻ കഴിയാത്ത സഹൃദയന്റെ ദിവ്യദൃഢം മണിക്കോവിലിൽ മയങ്ങുന്ന മാനവരുടെ ദേവൻ കേട്ടി  
ല്ലെങ്കിലും ദ്യോവിനെ വിറപ്പിച്ച ആ നിലവിളി സഹൃദയത്തിൽത്തറഞ്ഞു മാറ്റൊലികൊണ്ടു ആ പുത്ര  
സങ്കടം മാനവജീവിതത്തിന്റെ മൗലിക ദുഃഖമായി ദേവതത്തിന്റെ ആഭരണമായി വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിത  
ചാർത്തിനിൽക്കുന്നു.”

ഭൂതകാലാനുഭൂതികളുടെ സ്വപ്നകാലത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഗന്ധാനുഭവങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന  
ഈ സഹൃദയത്തെപ്പറ്റി, വൈലോപ്പിളിയുടെ ഈ കവിതയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെപ്പറ്റി എം.ഗംഗാധരൻ  
ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്: “സംസ്കാര പാരമ്പര്യത്തെ വകവയ്ക്കാത്തവരോട്  
സഹാനുഭൂതിയുണർത്തുന്ന മറ്റൊരു കൃതിയും ഈ കവി പിന്നീടു രചിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ശ്രദ്ധേയമാണ്.  
പൊതുവേ സഹജവാസനകളെ പരിസര യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി (മറിച്ചും) പൊരുത്തപ്പെടാനുള്ള  
ശ്രമങ്ങളാണ് -ഒരുതരം പൊരുത്തപ്പെടലിന്റെ പാനകളാണ് വൈലോപ്പിളിയുടെ കൃതികളെന്നു  
പറയാം. ഈ കൂട്ടത്തിൽനിന്നും മാറി ഇടഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു ‘സഹൃദയൻ മകൻ’.”

**എതിർ ലോകം - ഉത്സവങ്ങളുടെ ഓർമ്മ**

‘തൃപ്പുണിത്തുറ ഉത്സവങ്ങളുടെ ഓർമ്മയിൽ നിന്ന്’എന്ന് അടിക്കുറിപ്പു കൊടുത്ത ഈ കവിതയുടെ  
മാഹാത്മ്യത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കവിതനെ നൽകുന്ന വിശദീകരണം കവിതയുടെ  
ആന്തരിക ലോകത്തിലേക്കു കടക്കുവാൻ സഹായകരമാണ്: ‘സഹൃദയൻ മകൻ: പരിഷ്കൃതജീവിത  
ത്തിന്റെ കൃത്രിമമായ ചട്ടവട്ടങ്ങൾക്കു വഴങ്ങി ‘അണിഞ്ഞൊരുങ്ങി’ നില്ക്കുന്ന മഹിമയേറിയ ഒരു മനു  
ഷ്യൻ ചില പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിൽ പ്രബലമായ ഒരു പ്രാഥമിക വികാരത്തിന് (ഉദാ: രതിഭാവത്തിന്)  
വിധേയനായി, സംസ്കാരപാരമ്പര്യങ്ങളെ വകവയ്ക്കാതെ സ്വന്തം ഹൃദയപ്രേരണകൾക്കനുസരിച്ചു  
ജീവിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും അയാളെക്കൊണ്ടു പരിഭ്രമവും അപായവും അനുഭവിക്കുന്ന സമുദായം  
അയാളെ പകയോടെ ഞെരിച്ചു തകർക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഛായ ഈ കഥയുടെ പിന്നിലുണ്ട്.  
തീർപ്പില്ലാത്ത സഹജവിചാരങ്ങളുടെ സങ്കേതമായ ഉപബോധമനസ്സിന്റെ പ്രതിരൂപമാകാം ഇതിലെ  
സഹൃദയനം. അത്തരമൊരു മനുഷ്യൻ സമുദായത്തിന് ആപൽക്കാരിയാണെങ്കിലും അയാളുടെ  
തകർച്ച തീർച്ചയായും സഹാനുഭൂതിയോടുകൂടിയുള്ള പരിഗണനയെ അർഹിക്കുന്നുണ്ട്.’

കവിതയ്ക്ക് കവിയെഴുതിയ ഈ ആമുഖത്തിൽ നിന്നും കവിതയുടെ ഉൾപ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് പ്രവേശി  
ക്കാം. കവിതയ്ക്ക് കവാടങ്ങൾ ആവശ്യമില്ലെങ്കിലും ‘സഹൃദയൻ മകൻ’എന്ന കവിതയുടെ അർത്ഥപരി  
സരങ്ങളിലേക്കു പ്രവേശിക്കാൻ ഈ കുറിപ്പ് മതിയാകുന്നുണ്ട്. ആന എന്ന പ്രതീകം ഒരു എതിർബിംബ  
മാണ് എന്നതിന്റെ സൂചനകൾ ഈ രചനയിലുണ്ട്. ഇതിൽ പ്രബലമായ രതിവികാരത്തിനു വിധേയമാ  
യി, ഹൃദയപ്രേരണകൾക്കനുസരിച്ചു ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ, ഉപബോധമനസ്സിന്റെ പ്രതീകമായ സഹൃ  
ദയനം, സംസ്കാരപാരമ്പര്യങ്ങളുടെ നിഷേധം എന്നീ മൂന്ന് പ്രധാന ആശയ പ്രപഞ്ചമുണ്ട്.

**കാട് എന്ന ഒളിത്താവളം**

സാമൂഹ്യവൽക്കരണത്തിൽ നിന്ന് മാറിനിന്നുകൊണ്ട് നിഷേധിയായിത്തീരുന്ന ഒരു ഒറ്റയാൻ വിപ്ലവകാ  
രിയുടെ ഛായ മദയാന എന്ന പ്രതീകത്തിനുണ്ട്. വിപ്ലവകാരിയുടെ പോരാട്ടത്തിന്റെ സ്ഥലം കാനനമാ  
ണ്. അയാൾ കാലത്തിനു മുമ്പേ ചിന്തിക്കുന്നവയാണ്. പരിഷ്കൃത ജീവിതത്തിന്റെ കൃത്രിമമായ ചട്ടവട്ട  
ങ്ങൾക്കു വഴങ്ങി ജീവിക്കുന്നവരാണ് ഭൂരിപക്ഷം പേരും. അപരിഷ്കൃതിയുടെ - സ്വഭാവപ്രകൃതി  
യുടെ ചിഹ്നമാണ് ആന. സാമൂഹ്യവൽക്കരണം, പരിഷ്കാരം ഇവയാണ് മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ നേട്ട  
ങ്ങളും ഗുണങ്ങളുമായി ആധുനികലോകം കാണുന്നത്. മനുഷ്യകേന്ദ്രീകൃതമായ ഈ മുല്യവീക്ഷണ  
ത്തിന്റെ പ്രമാണങ്ങളെ ചോദ്യംചെയ്യാൻ അതിശക്തമായ ഒരു എതിർബിംബവും അതിനനുയോജ്യമായ

കോപ്പുകളും ഒരുക്കുകയാണ് ഈ കവിതയിലൂടെ. സാംസ്കാരികാവിഷ്കരണങ്ങളിൽ കാനനം കടന്നു വരുന്നതിന്റെ ഫോക്കു യുക്തിയെപ്പറ്റി പി. പവിത്രൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. “വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ഈ കാടുകൾ എതിർപ്പിനുള്ള സമൂഹത്തിലെ സാധ്യതയെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അംഗീകൃത നാഗരികതയുടെ വ്യവസ്ഥീകരണത്തോടു പൊരുത്തപ്പെടാത്തവരുടെ ആശ്രയ സ്ഥാനമാണ് കാട്. വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിൽത്തന്നെയുള്ള ഒളിത്താവളം, വ്യവസ്ഥയെ ആക്രമിക്കാനുള്ള ഒരു കേന്ദ്രം, വ്യവസ്ഥയിൽനിന്ന് അകലം സൂക്ഷിക്കുന്ന സ്വത്വത്തിന്റെ ആവിഷ്കരണം.”

സംസ്കാരവ്യതിയാനങ്ങളെ പ്രജ്ഞയിൽ സ്വാംശീകരിക്കുന്ന കവി കാലഘട്ടത്തിന്റെ മറു മുദ്രകളെ തന്റെ കവിതകളിലൂടെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. മനുഷ്യന്റെ അടിസ്ഥാന ജന്മവാസനകളെ അടിച്ചമർത്തുന്ന പരിഷ്കൃതലോകത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തിനെതിരെ ശബ്ദമുയർത്തിയിട്ടുള്ള കവിയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി. സംസ്കാരത്തിന്റെ പിൻകാഴ്ചകളും, എതിർസത്യങ്ങളും ജീവിതത്തിന്റെ പ്രകൃഷ്ടമായ അലയൊലികളും പ്രതീകവൽക്കരിക്കുവാൻ വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിഷ്കൃതിയുടെ ക്രൂരമായ മുന്നേറ്റത്തെ പ്രതിരോധിക്കുവാൻ പ്രാചീനവും ശക്തവുമായ പ്രതീകങ്ങളുടെ മതിലുകൾ തീർക്കുവാനും വൈലോപ്പിള്ളിക്കുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അപ്രകാരമൊരു പ്രതിരോധ പ്രവാഹമാണ് ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ എന്ന കവിത. അത് സഹ്യപർവ്വതനിരപോലെ പ്രകൃതിയുടേയും മനുഷ്യന്റേയും അടിസ്ഥാന ചോദനകളേയും മൗലികവികാരങ്ങളെയും കാത്തുസംരക്ഷിക്കുന്നു. മനുഷ്യനുണ്ടാക്കിയ നാലുമതിലുകളും ഇളക്കിമറിച്ചു കൊണ്ട് ആദിമതത്തിലേക്ക് കുതിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

“പട്ടാളക്കാരന്റെ വെടിയേറ്റുവീണ ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’ ‘ദ്വോവിനെ വിറപ്പിക്കുന്നവിധം അലറിവിളിച്ചത് കോവിലിൽ മയങ്ങിയ മാനവരുടെ ദൈവം കേട്ടോ’ എന്നു ചോദിക്കുന്ന കവി പെറ്റമ്മയായ പ്രകൃതിയുടെ മടിയിൽ അവസാന അഭയം കണ്ടെത്തുന്നു. മനുഷ്യന്റെ ജൈവപരമായ അസ്തിത്വം ഒരു വിധത്തിലും പ്രകൃതിയെ വിട്ടുനില്ക്കുന്നില്ലെന്ന വസ്തുതയാണ് ഇവിടെ ഉപദർശിക്കുന്നത്.”

**ഉത്സവം എന്ന ആഘോഷം**

‘ഉത്സവം നടക്കയാണമ്പലമുറ്റത്തുയ-  
ർന്നുജ്ജ്വല ദീവെട്ടികളിളകും വെളിച്ചത്തിൽ’

എന്നാരംഭിക്കുന്ന കവിതയുടെ ആമുഖത്തിൽ തന്നെ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഔദ്യോഗികതയെ (official culture) നിഷേധിക്കുന്ന ഉത്സവാന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് നമ്മെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു. വിവിധ കുട്ടായ്മകൾ ഒന്നിച്ചുചേർന്ന് വലിയകുട്ടായ്മയുണ്ടാക്കുന്ന കേരളത്തിലെ ഗ്രാമീണ ഉത്സവാന്തരീക്ഷം കവിതയുടെ കാൻവാസാണ്. വേല, പൂരം, താലപ്പൊലി, കൊടിയേറ്റം തുടങ്ങി മധ്യകേരളത്തിലെ ഉത്സവാന്തരീക്ഷത്തിന്റെ സ്വാംശീകരണമാണ് കവിതയുടെ ഇടം. ‘തൃപ്പൂണിത്തുറ ഉത്സവരംഗങ്ങളുടെ ഓർമ്മയിൽനിന്ന്’ എന്ന് കവിയെഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

‘ഉന്മാദവും പ്രകൃതിയും’ എന്ന പഠനത്തിൽ ഇങ്ങനെ വ്യക്തമാക്കുന്നു. “ഇങ്ങനെ ഉത്സവരംഗത്തെ കാനന ദൃശ്യത്തിലേക്ക് ആദേശം ചെയ്യുന്ന ഈ ആഖ്യാനക്രമം കവിതയുടെ അടിസ്ഥാന ഘടനയെത്തന്നെയാണ് അടയാളപ്പെടുത്തുന്നത്. പിന്നീടങ്ങോട്ട് കവിതയിലുടനീളം ഇത് തുടരുന്നുണ്ട്. പ്രകൃതി/സംസ്കൃതി എന്ന ദ്വന്ദ്വകല്പനയെ മറികടക്കുന്നു ഭാവനാബന്ധമായി ഇതിനെ കാണണം. വകത്തുമാറ്റപ്പെട്ട അപരത്തിന്റെ തിരിച്ചുവരവാണ്. പ്രകൃതിയായി അപരമായി പുറത്താക്കപ്പെട്ട ഒരനുഭവലോകം മാനുഷിക യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ അതിർത്തിക്കുള്ളിലേക്ക് കടന്നുകയറുകയാണ് അപരം അബോധമായിത്തീരുകയല്ല, മറിച്ച് ബോധത്തിന്റെ അതിർവരമ്പിനുള്ളിൽ കടന്നു കയറി അതിനെ അസ്ഥിരമാ

ക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അപരത്തിന്റെ ആദിക്രമമാണ് ഉന്മാദം. അകവും പുറവുമായി വേർതിരിയാത്ത, അവ തമ്മിൽ കലങ്ങിമറിയുന്ന ഒരിടമായി സഹൃദയത്വമേ മനോലോകം മാറിത്തീരുന്നു.”

ഔപചാരിക സംസ്കാരത്തിനെതിരായ ഒന്നാണ് ഉത്സവം പോലുള്ള ആഘോഷങ്ങൾ. യൂറോപ്പിലെ കാർണിവലുകളെക്കുറിച്ച് പഠിച്ച മീവേൽ ബക്തിനും അനൗപചാരിക കൂട്ടായ്മകളുടെ ആഘോഷത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ-സൗന്ദര്യമനഃശാസ്ത്രം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട് . അതിനാൽ മനുഷ്യന്റെ പ്രാകൃതികവും മൗലികവുമായ വികാരങ്ങളുടെ സമരസം ഓളം വെട്ടുന്ന കാലമാണ് ഉത്സവാന്തരീക്ഷം എന്നു വിലയിരുത്താം. സമൂഹത്തിന്റെ പൗരവൽക്കരണം, ഔപചാരികത, അധികാരസങ്കല്പങ്ങൾ, നിയന്ത്രണങ്ങൾ, വിലക്കുകൾ എന്നിവയ്ക്കെതിരായുള്ള മനുഷ്യന്റെ പ്രതിപ്രവർത്തനത്തിന്റെ സങ്കല്പങ്ങൾ ഉത്സവങ്ങൾക്കും കാർണിവലുകൾക്കും ഉണ്ടെന്ന് ജനപ്രിയസംസ്കാര (Popular culture) പഠനങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. പ്രകൃതി- സംസ്കാര വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ആത്മസംഘർഷങ്ങൾ വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിത യിലാകെക്കാണാം. പാരസ്പര്യത്തിനു വേണ്ടി ശ്രമിക്കുമ്പോഴും പ്രകൃതിയുടെ അദൃശ്യമായ ഉൾവിളി കവി കേൾക്കുന്നുണ്ട്. സഹൃദയ മകനിലെ പ്രമേയത്തിന്റെ ആന്തരാർത്ഥം പരിശോധിക്കാം. എസ്. രാജശേഖരൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

“സമൂഹമനസ്സിലേല്പിക്കുന്ന ആഘാതവും അതിന്റെ തിരിച്ചടിയുമാണ് ‘സഹൃദയ മകനു’ വിഷയം. സംസ്കാരപാരമ്പര്യങ്ങളും ഹൃദയപ്രേരണകളും പരസ്പരം വിലങ്ങടിച്ചു വരുമ്പോൾ അവയുടെ ആന്തരതയിലേക്ക് ആഴ്ന്നിറങ്ങാൻ ശ്രമിക്കുകയും പ്രത്യക്ഷമായ വൈരുദ്ധ്യത്തെ അപാകരിച്ച് സംസ്കാരപാരമ്പര്യങ്ങളെയും ഹൃദയപ്രേരണകളേയും ഒരുപോലെ പൂർണ്ണമാക്കി ചെയ്തു സമന്വയിച്ച് അവയുടെ ഏകീഭാവം ഉദ്ഘോഷിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയുടെ പൊതുവായരീതി. അതിൽ നിന്നെല്ലാം വേറിട്ട് ഇടഞ്ഞു നിൽക്കുന്നൊരാളായാൻ തന്നെയാണ് സഹൃദയ മകൻ. മദപ്പാടു മാഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത അവനിൽ തിങ്ങിവിങ്ങി നിൽക്കുന്നത് ഹൃദയ പ്രേരണകളെന്ന് മദ്ഭാവം തന്നെയാണ്. സംസ്കാരപാരമ്പര്യങ്ങൾ അവന്റെ ചവിട്ടടിയിൽ ഞെരുങ്ങുന്നു. മറ്റൊരു കവിതയിലൂടെയും വൈലോപ്പിള്ളി വെളിവാക്കിയിട്ടില്ലാത്ത ഭാവവും സമീപനവുമാണ് ഇത്”.

**ബഹുഭാഷണങ്ങൾ**

വിവിധ ചെറുകൂട്ടായ്മകൾ ഒത്തുചേർന്നാണ് വേല എന്ന ഉത്സവത്തിന്റെ ദേശകൂട്ടായ്മ രൂപമെടുക്കുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയല്ലോ. ഇവിടെ വ്യത്യസ്ത വർണ്ണങ്ങൾ, വിവിധ ചമയങ്ങൾ, പ്രാചീന സംസ്കാരത്തിന്റെ മുദ്രകൾ, ഭാഷണങ്ങൾ എന്നിവ സന്ധിക്കുന്നു. സംസ്കാരവൈവിധ്യം ആഘോഷിക്കുന്ന ഇടം കൂടിയാണ് ആ ‘ഉത്സവരംഗം’. ഈ കവിതയിൽ ‘ഉത്സവരംഗം’, ‘ഉത്സവം’ എന്നു നാലു പ്രാവശ്യം പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ട്, സവിശേഷ സന്ദർഭങ്ങളിൽ. കൂടാതെ ഉത്സവാന്തരീക്ഷത്തിന്റെ ബഹുഭാഷണങ്ങളും ശബ്ദ കോലാഹലവും വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. പുരുഷാരം, ശബ്ദസാഗരം, തിരക്കീടട്ടേനരർ, വാദ്യാരവം, ഘോഷം, ശൃംഗധാനി, ചിന്നംവിളി, കോലാഹലം, വളരും കൊടുങ്കാറ്റ്, ഇരമ്പും മലവെള്ളപ്പൊക്കം, ആർത്തുള്ള കാടികൾ, മാലോകർതൻ വമ്പുകൾ, അലരൽ, വിളിച്ചു കേഴൽ, മാറ്റൊലി എന്നിങ്ങനെ കവിതയിലെ ശബ്ദസന്നിവേശം ബഹുഭാഷണലോകത്തെ കാണിച്ചു തരുന്നു.

‘വാദ്യമേളത്തിൽ താള പാതത്തിൽ തലയാട്ടി-  
പ്പുത്ത താഴ്വരപോലെ മരുവീപുരുഷാരം’

നേരത്തെപറഞ്ഞ വൈവിധ്യമാർന്ന ‘പുരുഷാരം’ ഒന്നിക്കുന്ന ഉത്സവരംഗം ഏകമാനമായ (one dimensional society) ആധുനിക സൈനിക സാമൂഹ്യമനഃശാസ്ത്രത്തെ നിഷേധിക്കുന്നതാണ്. ഏകമാനതയോടുള്ള എതിർ സങ്കല്പമാണ് ‘പുത്തതാഴ്വര പോലെ മരുവീ പുരുഷാരം’ എന്ന പ്രയോഗം.

ജൈവവൈവിധ്യം നിറഞ്ഞ ഒരു പരിസ്ഥിതിമേഖലയാണ് കേരളം. പ്രകൃതിവൈവിധ്യം പോലെ സംസ്കാരവൈവിധ്യവും വർണ്ണ വൈവിധ്യവും ഇവിടെയുണ്ട്. ‘പുത്തതാഴ്വര പോലെ മരുവീ പുരുഷാരം’ എന്ന കവിമുദ്രയ്ക്ക് ഈ സവിശേഷ അർത്ഥമുണ്ട്. പ്രകൃതിയിൽ നിന്ന് (Nature) സംസ്കൃതയിലേക്ക് വൈവിധ്യം ഏറ്റുവാങ്ങിയ സംസ്കാരം എന്നർത്ഥം. എന്നാൽ പ്രകൃതിയെ മെരുക്കിയെടുത്ത് (taming) സംസ്കൃതി സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ ദുരന്തമുണ്ടാകും. എന്ന കാഴ്ചപ്പാടു കൂടി സഹ്യന്റെ മകനിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. സന്തുലിത സംസ്കാരത്തിന്റെ മഹോത്സവരംഗത്തിൽനിന്ന് മനുഷ്യന്റെ വന്ദകൾ നിറഞ്ഞ ഇടങ്ങളിലേക്ക് കാട്ടാനയെ മെരുക്കിയെടുത്ത് നാട്ടാനയാക്കി പരിപാലിക്കുമ്പോൾ കാടിന്റെ ജൈവികാന്തരീക്ഷവും അകൃത്രിമത്വവും തകർക്കപ്പെടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

**പ്രകൃതിയും സംസ്കൃതിയും**

പ്രകൃതി/സംസ്കൃതിദമ്പതിന്റെ വൈരുദ്ധ്യ-സമന്വയ സങ്കല്പനത്തെപ്പറ്റി ക്ലോഡ് ലെവിസ്-ട്രൗസ് അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഘടനാത്മക നരവംശതത്വങ്ങളുടെ രീതിശാസ്ത്രമുപയോഗിച്ച് ഈ പരികല്പന ചർച്ച ചെയ്യുന്നു. പ്രകൃതിയിൽനിന്ന് സംസ്കൃതിയെ സൃഷ്ടിച്ച മനുഷ്യൻ അതിൽനിന്ന് അകന്നതോടൊപ്പം പ്രകൃതിയിലേക്കു മടങ്ങുന്നതിനുള്ള അഭിവാഞ്ചയും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. സാംസ്കാരിക ഉറവിടം പ്രകൃതിയും നിർമ്മിതികൾ സംസ്കൃതിയുമാകുന്നു. വിരുദ്ധദമ്പതികളെ സമന്വയിപ്പിക്കുന്നതാണ് പുരാവൃത്തങ്ങളെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷം. ഒരു വീരകഥാഖ്യാനത്തിന്റെ കഥനാംശങ്ങളോടെ രചിക്കപ്പെട്ട ഈ കവിതയിൽ പ്രകൃതിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം രണ്ടു വിധത്തിലാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. സുനിൽ പി. ഇളയിടം ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു:

“കവിതയുടെ തുടക്കത്തിൽ ഉത്സവരംഗത്തേക്ക് ആദേശം ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാന്നനദൃശ്യങ്ങളാണെങ്കിൽ തുടർന്നുള്ളത് കാന്നനദൃശ്യങ്ങളുടെ കേവലതയാണ്. ‘വൻചെവികളാം പുള്ളി സ്വാതന്ത്ര്യപത്രം വീശി’, ചെറുനാളിലെ കേളീവീഥികളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്ന ആനയുടെ അനുഭവലോകത്തിൽ നിന്നും നാഗരികതയുടെ അടയാളങ്ങളത്രയും പിൻവാങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പുത്തു പടർന്ന മലവാകകളും മസ്തകം തലോടുന്ന മലയാനിലനും അമൃതപ്രവാഹമായ കാട്ടരുവികളും ഇടചേർന്നുനിൽക്കുന്ന കാട്ടുപാതയുടെ വാസന്തസൗരഭ്യങ്ങളിൽ മുങ്ങിത്താണ ചേതനയാണ് ആനയുടേത്. പ്രകൃതിയുടെ അപരത്വം സമ്പൂർണ്ണമായി പിൻവാങ്ങുകയും കേവലപ്രകൃതിയുടെ വന്യചാരുകൾമാത്രം തലയുയർത്തി നിൽക്കുകയും ചെയ്യുകയാണിവിടെ. നാഗരികതയുടെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തലുകൾക്ക്, അതിന്റെ അടയാളങ്ങൾക്ക് ഇവിടെ ഇടം കിട്ടുന്നില്ല.” ചുഷണാധിഷ്ഠിതമായ മനുഷ്യകേന്ദ്രീകൃത ചിന്തയ്ക്കു പകരം സമരസാധിഷ്ഠിതമായ പാരസ്പര്യ സമൂഹത്തിന്റെ ആശയമാണ് ‘പുത്തതാഴ്വരപോലെ മരുവീ പുരുഷാരം’ എന്ന പ്രയോഗം. സംസ്കാരം അധികാരപ്രമത്തതയിൽ മുന്നോട്ടു പോകുമ്പോൾ അതിശക്തമായ കാട്ടാന എന്ന ആദേശരൂപകത്തിലൂടെ ഒരു എതിർ ആഖ്യാനം സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് വൈലോപ്പിള്ളി. സ്വാഭാവികമായും ആന എന്ന പ്രതീകത്തിന് ആ കാലഘട്ടത്തിന്റെ കൈയൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു.

**കറുപ്പിന്റെ പ്രബുദ്ധത**

രണ്ടാം ലോക മഹായുദ്ധം കഴിഞ്ഞയുള്ളൂ. തോക്കേന്തിയ വെള്ളക്കാരന്റെ അധിനിവേശങ്ങൾ യുദ്ധങ്ങളായി പരിണമിച്ചകാലം. ആഫ്രിക്കയിലും ലാറ്റിനമേരിക്കയിലും ഏഷ്യയിലും സ്വാതന്ത്ര്യസമരങ്ങൾ കൊടുമ്പിരികൊണ്ടു കാലം. വെളുത്തവന്റെ പുരാവൃത്തങ്ങൾക്കെതിരെ കറുപ്പിന്റെ കലാപങ്ങൾ നടക്കുന്ന കാലം. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലും മറ്റും നെഗ്രിറ്റൂഡിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾ ഉണർന്നുവരുന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. ആഫ്രിക്കൻ സാഹിത്യം കറുപ്പിന്റെ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രം പുറത്തുകൊണ്ടു വന്നു. അധികാരത്തിന്റേയും സംസ്കാരമൂല്യത്തിന്റേയും മാനദണ്ഡം വെളുപ്പായി ചിത്രീകരിച്ചതായിരുന്നു

ആ കാലഘട്ടം. വെള്ളക്കാരൻ സൂര്യനസ്തമിക്കാത്ത രാജ്യത്തിന്റെ ഉടമയായി. വെള്ളക്കാരനെ സഹായിക്കാൻ ദേശീയബുർഷാസികൾ കവാത്തു നടത്തിയ കാലം. നെൽസൺ മൺഡേലയെപ്പോലെ, മാർട്ടിൻ ലൂതറെപ്പോലെ, ഗാന്ധിജിയെപ്പോലെ, അംബേദ്ക്കറെപ്പോലെ കറുപ്പിന്റെ പ്രബുദ്ധത അലയടിച്ച കാലത്താണ് വൈലോപ്പിള്ളി കാക്കയും സഹ്യന്റെ മകനും മറ്റും എഴുതപ്പെടുന്നത്. കാലഘട്ടത്തിന്റെ തീഷ്ണമായ എതിർ മുദ്രകൾ ധ്വനിമധ്യത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നുവെന്നതാണ് ഈ കവിതയുടെ രചനാതന്ത്രത്തിന്റെ പ്രസക്തി.

വൈലോപ്പിള്ളിക്ക് എഴുത്ത് ഒരു യുദ്ധതന്ത്ര (stratagy) മായിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യപ്പോരാളികളെ ചങ്ങലയ്ക്കിടുന്ന കാലത്താണ് കൂച്ചു ചങ്ങലയിട്ട് ആനയെയും എഴുന്നള്ളിക്കുന്നത്. നീഗ്രോ മനസ്സിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യദാഹം, സംസ്കാരങ്ങൾ വെട്ടിപ്പിടിച്ച് പാശ്ചാത്യ നാഗരികസമൂഹം കോളനികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനെതിരായ ആശയം, ഗാന്ധിജി എന്ന സ്വാതന്ത്ര്യസമരനായകൻ, എന്നെന്നും ജന്മനാടിന്റെ ജന്മവാസനയിലേക്ക് കുതിക്കുന്ന പ്രാചീന നരൻ, ഗരില്ലാപോരാളികളുടെ ഇരിപ്പിടങ്ങളാകുന്ന കാട് - കീഴാളജീവിതത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ എന്നീ ആശയങ്ങൾ 'സഹ്യന്റെ മകൻ' എന്ന കവിതയിലെ അർത്ഥത്തിന്റെ അടരുകളിൽ നിന്ന് വായിച്ചെടുക്കാം. അതിനാൽ എതിരാഖ്യാനങ്ങളുടെ ബഹുലോകം ഈ കവിതയ്ക്കകത്തുണ്ട് എന്നുകാണാം. കവിത സമകാലികവും ഒപ്പം തന്നെ ബഹുകാലികവും ആകുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്. കവിത സർവ്വരാജ്യത്തിന്റേയും ആത്മചേതനയുടെ ഭാഷയാകുന്നതും ഇങ്ങനെയാണ്.

കറുപ്പിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രസങ്കല്പങ്ങളും സൗന്ദര്യശാസ്ത്രപരികല്പനകളും അവതരിപ്പിക്കുന്ന കെ. ഇ.എൻ. കുഞ്ഞഹമ്മദിന്റെ പഠനത്തിൽ ഇങ്ങനെ വിലയിരുത്തുന്നു. “കറുപ്പിനെ അംഗീകരിക്കുമ്പോഴും വെളുപ്പിൽ അഭിരമിക്കുന്ന 'ഉദാര മാനവികത' കാഴ്ചപ്പാടുകളോട് കണക്കുതീർക്കുന്നു പുതിയ 'കറുത്തസാഹിത്യം'. കറുപ്പിന് അതോടെ ചെറുത്തുനില്പിന്റെ ആധുനിക ഐതിഹാസികമാനം ലഭിക്കുന്നു. അടിമയുടെ വിമോചനസ്വപ്നമായി കരുത്താർജ്ജിക്കുന്ന പുതിയ കറുപ്പ്, കറുപ്പിനെക്കുറിച്ചുള്ള കൊളോണിയൽ കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ സമഗ്രനിരാസമാണ്. രാഷ്ട്രീയാധികാരമുള്ളവർ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രാമാണികപാഠം (Hegemonic text) ഞെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്ന വിമോചന വായനാരീതിയുടെ അനന്തരഫലമാണ് 'കറുത്ത തിരിച്ചറിവ്'. ഒരു എതിർ വായനാതന്ത്രത്തിന്റെ അനിവാര്യതയിൽ നിന്നാണ് നീഗ്രോത്വം പിറക്കുന്നത്. കറുപ്പിന്റെ സർഗാത്മകമായ അംഗീകരണവും വെളുപ്പിന്റെയും വെളുപ്പൻ സംസ്കാരത്തിന്റെയും നിന്ദാപൂർണ്ണമായ നിരാകരണവും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ദ്വിമുഖചേഷ്ടയാകുന്നു നീഗ്രോത്വം.”

തുടർന്ന് വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ 'കാക്ക' എന്ന കവിതയെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. “ഇന്ന് കറുപ്പുൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരർത്ഥം വൈരുപ്യമാണ്. ഇതൊരു വെളുത്ത മിത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ്. കാക്ക എന്ന വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിത പരസ്യതലത്തിൽ വെച്ച് പ്രസ്തുത മിത്തിനോട് കലഹിച്ചുവെങ്കിലും പ്രസ്തുത കവിത 'വെളുത്തമിത്തി'ന്റെ പിടിയിൽപ്പെട്ടു എന്നാണ് കവിതയുടെ ഘടന പ്രകടമായും സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

‘താമസപിണ്ഡത്തിനുള്ളിലാരോ  
താമരപ്പൂവു വിടർത്തി നിർത്തി’

പുറം കറുപ്പാണെങ്കിലും അകം വെളുപ്പാണെന്ന സൂചന കവിതയിലെ പ്രത്യയശാസ്ത്രസംഘർഷത്തിന്റെ കേന്ദ്രത്തിലേക്കാണ് നയിക്കുന്നത്.

‘ചേലുകൾ നോക്കുവോളല്ല നാനാ  
വേലകൾ ചെയ്യുവോളിക്കീടാത്തീ’

എന്ന ഈരടി കവിതയിലെ കാക്ക അധഃസ്ഥിത വർഗത്തിൽപ്പെട്ട തൊഴിലാളി സ്ത്രീയാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു. അവൾ എന്തുകൊണ്ട് സ്വന്തം ചേലുകൾ നോക്കിയില്ല എന്നതിന് കവിതയിൽ 'ജോലി

ഭാരം' നിമിത്തം സമയമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് എന്നും 'കറുത്ത ശരീരം' എത്ര സമയമെടുത്ത് അലങ്കരിച്ചാലും ചേലുള്ളതാവില്ലെന്നു 'സൂചന'. 'കുരിരുട്ടിന്റെ കിടാത്തിയെ' സൂര്യപ്രകാശത്തിന്റെ ഉറ്റതോഴിയായി വാഴ്ത്തുന്ന 'കാക്ക' വെള്ളമിത്തിലേക്ക് വഴുതിപ്പോകാൻ കാരണം വർണ്ണപ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ കരുത്താണ്."

വർണ്ണപ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി പറയുന്ന കെ.ഇ.എൻ സഹ്യൻ മകനെക്കുറിച്ച് സൂചിപ്പിക്കുന്നില്ല. കറുപ്പിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി എറെ വായിച്ചെടുക്കുവാൻ കഴിയുന്ന കവിതയാണ് 'സഹ്യന്റെ മകൻ.'

**കാട് എതിർ ആഖ്യാനത്തിന്റെ ഒളിത്താവളം**

'സഹ്യന്റെ മകൻ' എന്ന കവിതയിൽ പരിഷ്കൃതി, സംസ്കൃതി, നരാധിപത്യം എന്നിവയ്ക്ക് എതിരായി വന്യതയുടേയും വനത്തിന്റേയും എതിരാഖ്യാനങ്ങൾ കവി ആവിഷ്കരിക്കുന്നുണ്ട് . ഉയർന്നുനില്ക്കുന്ന സഹ്യനും സഹ്യന്റെ മകനും (മലയും മലയുടെ മക്കളും) ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കുന്ന കുലചിഹ്നങ്ങൾ തന്നെയാണ് എന്നുകാണാം. ഇവ അപരിഷ്കൃതിയുടേയും പ്രകൃതി തത്വത്തിന്റേയും കാവൽ ബിംബങ്ങളാണ്. ആന ഒരു കാലത്ത് കുല ചിഹ്നമായിരുന്ന വംശങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ചരിത്രം പറയുന്നു. അനുഷ്ഠാന കൊടിക്കുറകളിൽ ആനയുടെ ചിഹ്നം ഇപ്പോഴും വരയ്ക്കുന്നുണ്ട്. പരിഷ്കൃത ജീവിതത്തിനു വിപരീതമാണ് കാട്, അത് അപരിഷ്കൃതരുടെ സങ്കേതമാണ്. പക്ഷേ പരിഷ്കൃത (നാഗരിക) രൂടെ ജീവിതത്തേക്കാൾ വലിയ സ്വാതന്ത്ര്യം അനുഭവിക്കുന്നത് കാട്ടിലെ മലമക്കളാണ്. നാഗരികർക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ രുചിയറിഞ്ഞുകൂടാ. കാടാണ് അസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഇടമെങ്കിൽ കാട്ടിലെ സ്വാതന്ത്ര്യം മതിവരുവോളം ആസ്വാദിക്കുന്നവർക്ക് നഗരമാണ് അസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ രുചി നൽകുന്നത്.

കാടും - നാടും - രണ്ടും വൈരുദ്ധ്യത്തിന്റെ ഇടങ്ങളാണ് - ഒന്ന് മറ്റൊന്നിന് എതിരാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് എത്ര മെരുക്കിയെടുത്തിട്ടും 'സഹ്യപുത്രൻ' കാടിന്റെ (പ്രകൃതിയുടെ) മടിത്തട്ടിലേക്ക് തിരികെ പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. കുച്ചുചങ്ങലകൾ പൊട്ടിച്ച് സ്വതന്ത്രനാകാൻ വെമ്പുന്നത്. മനുഷ്യന്റെ ആഘോഷം ഉത്സവമാണെങ്കിൽ ആനയുടെ ആഘോഷം കാട്ടിലെ സ്വതന്ത്ര വിഹാരമാണ്. കാട്ടിൽ ജന്മവാസനകളുടെ ഇത്സവം നടക്കുന്നു. അങ്ങനെ ഈ കവിതയിൽ 'കാട്' എതിർ ആഖ്യാനത്തിന്റെ ഒളിത്താവളമാകുന്നു.

ഈ സ്വാതന്ത്ര്യ ബോധത്തിന് സംഹാരാത്മകതയുടെ സ്വഭാവമുണ്ട് എന്ന് എം. ലീലാവതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു: "അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട മൗലിക ചോദനകളുടെ തിരിച്ചടിയ്ക്ക് ഉണ്ടാകാവുന്ന സംഹാരാത്മക രൂക്ഷതയുടെ ഒരു പ്രതീകമാണ് സഹ്യന്റെ മകൻ. വികാരദമനം ജന്തുവിനെ പുണ്യവാളനാക്കുന്നതിനു പകരം പിശാചാക്കുന്നു. ദമനമാർഗം സ്വയം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നവർക്ക് ചിലപ്പോൾ വികാരങ്ങളെ ഉദാത്തീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു വരാം. എന്നാൽ പലപ്പോഴും മറിച്ചാണ് സംഭവിക്കുന്നത്. ദമനമാർഗം വെച്ചുകെട്ടപ്പെടുന്നതാകുമ്പോൾ വിശേഷിച്ചും. അപ്രകാരം പൈശാചികതകൊള്ളുന്ന ദയനീയാത്മാക്കളുടെ ദൈന്യമാവിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ശക്തിയേറിയ ആലംബനവിഭാവമാണ് സഹ്യന്റെ മകൻ."18

**സഹ്യന്റെ മകൻ എന്ന അർത്ഥപ്രതീകം**

ഇവിടെ കേരളീയ സാഹചര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സഹ്യന്റെ മകൻ സവിശേഷമായ ഒരർത്ഥതലമുണ്ട്. സഹ്യൻ പശ്ചാത്തമലനിരകളാണ്. സാധാരണ ആദിവാസി സമൂഹത്തെ മലയുടെ മക്കൾ, മലയിലെ ജനങ്ങൾ എന്നൊക്കെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു. അവരാകട്ടെ നരവംശസാസ്ത്ര പരമായി ആസ്ത്രലോയ്ഡ്, നെഗ്രിറ്റോയ്ഡ് തുടങ്ങിയ ദ്രാവിഡപുർവ്വ ജനവിഭാഗങ്ങളുമാണ്. ചുരുങ്ങ മൂടിയും കറുത്ത നിറവുമുള്ള

ഭൗതിക നരവംശപ്രകൃതിയുള്ള ജനങ്ങളെ Hill tribes, Mountain tribes എന്നിങ്ങനെയാണ് നരവംശ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആ നിലയ്ക്ക് 'ആന' ഇവിടെ ഒരു സൂചക -(Signifier) മാണു. അത് സൂചിത -(Signified) മാക്കുന്ന അർത്ഥതലം കാടിന്റെ അഥവാ മലയുടെ മക്കളെപ്പറ്റി തന്നെയാണ്.

'നീഗ്രോതം' ഉണർത്തേണിക്കുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ കേരളത്തിലെ ആദിവാസി സമൂഹത്തിന്റെ അർത്ഥ പ്രതീകമായാണ് ആന കടന്നു വരുന്നത്. എന്നെന്നും പ്രകൃതിയോടൊട്ടി ജീവിക്കുന്ന ജനവിഭാഗങ്ങളെ പരിഷ്കൃതിയിലേക്ക് (civilization) കൊണ്ടു വരാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ വ്യത്യസ്തമായ ലോകവീക്ഷണ ഭൂമികയിലേക്ക് പഠിച്ചുനടുവോഴുള്ള ആത്മസംഘർഷത്തെയാണ് 'സഹ്യന്റെ മകൻ' പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത് എന്നതിനുള്ള ധാരാളം തെളിവുകൾ കവിതയിലുണ്ട്. കവിതയുടെ ആരംഭത്തിൽ കവിതന്നെ ഇത് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ("പരിഷ്കൃത ജീവിതത്തിന്റെ.....").

മാത്രമല്ല നാല്പതുകളിലാണ് കേരളത്തിലെ നവോത്ഥാന സാഹിത്യത്തിന്റെ അലയൊലികൾ ധാരാളമുണ്ടായത്. അക്കാലത്ത് ഇന്ത്യൻ പ്രാദേശിക സാഹിത്യത്തിലൊട്ടാകെ പുരോഗമന - നവോത്ഥാന - റിയലിസ്റ്റിക് ആവിഷ്കരണങ്ങൾ ഏറെയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നോവൽ, കഥ തുടങ്ങിയ ആഖ്യാനസാഹിത്യത്തിലാണ് ഈ ആശയങ്ങൾ വ്യക്തമായി കടന്നുവന്നിട്ടുള്ളതെങ്കിലും കവിതയിലും ഇത്തരം യഥാർത്ഥ്യജീവിതസംഘർഷത്തിന്റെ, സമരജീവിതത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ 'വാഴക്കുല', ഇടശ്ശേരിയുടെ 'പുത്തൻ കലവും അരിവാളും' വള്ളത്തോളിന്റെയും എൻവിയുടെയുമൊക്കെ ദേശാഭിമാനം തുളുമ്പുന്ന കവിതകളും എല്ലാം ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ടവയാണ്. തകഴി, കേശവദേവ്, ഉറൂബ് തുടങ്ങിയവർ നോവലിലൂടെയും തങ്ങളുടെ നവോത്ഥാന ആശയങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കി. വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കുടിയൊഴിക്കൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പല കവിതകൾക്കും ഈയൊരു മാനമുണ്ട്.

അർത്ഥഗർഭമായ ധ്വനിപ്രയോഗങ്ങളിലൂടെയും രൂപപ്പെലിമയിലൂടെയും ഈ നവോത്ഥാനശയങ്ങൾ തന്നെയാണ് കവി സഹ്യന്റെ മകനിൽ ആവിഷ്കരിച്ചത്. ബ്രിട്ടീഷുകാർ കേരളത്തിലെ വനങ്ങൾ പിടിച്ചെടുത്ത് തോട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന കാലത്ത് നിരവധി ആദിവാസികളുമായി സംഘർഷത്തിലേർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച് മലബാർ പ്രദേശത്തെ കാടുകളിൽ. വയനാട്ടിൽ ആദിവാസികളുടെ, കുറിച്ചുപടയാളികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പഴശ്ശിരാജ ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കെതിരെ പോരാടിയ സംഭവങ്ങൾ ഈ കവിത ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് അന്വേഷിക്കാവുന്നതാണ്. ബ്രിട്ടീഷുകാർ ആദിവാസികളെ വെടിവെച്ചുകൊന്നിട്ടുള്ളതായി ചരിത്രം പറയുന്നു. സ്വന്തം ഇടങ്ങളിൽ നിന്നും നിർബന്ധിതമായി ആട്ടിപ്പായിക്കുകയും അതിനു വിസമ്മതിക്കുന്നവരെ കൂട്ടക്കൊലയിലൂടെ ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രീതി പണ്ടു മുതലേ ഇവിടെ നടന്നിട്ടുണ്ട് .

ഇന്ത്യയിലെതന്നെ ഒന്നാമത്തെ സ്വാതന്ത്ര്യസമരമായിട്ടാണ് പഴശ്ശിവിപ്ലവം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. തോക്ക് എന്നും ആധിപത്യത്തിന്റെ ചിഹ്നമായിരുന്നു. അത് പോർച്ചുഗീസ് കാലം മുതൽ തുടങ്ങുന്നുണ്ട്. അതിനെച്ചെറുത്തുനിന്നത് കേരളത്തിലെ കാടോടി-നാടോടി സമൂഹങ്ങളുടെ അമ്പും വില്ലും വാരിക്കുന്തങ്ങളും മറ്റുമായിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യദാഹം കൊടുമ്പിരികൊണ്ടിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ കവിയുടെ ആത്മരോഷങ്ങൾ അതിശക്തമായ ദേശചിഹ്നങ്ങളായി പിറവിയെടുക്കുന്ന കാഴ്ചയാണ് 'സഹ്യന്റെ മകനി'ൽ കാണുന്നത്. മേൽപ്പറഞ്ഞ ആന്തരാർത്ഥങ്ങളേയും കവിതയിലെ സൂചകങ്ങളായ കഥാനാംശ (mytheme) ങ്ങളേയും പരിശോധിക്കാം.

### കാടിന്റെ ലോകം (സന്ധ്യ-ജന്തുവൈവിധ്യം)

ചെറുതെങ്കിലും സാരഗർഭമായ ഈ കവിതയിൽ വന്യതയുടെ ലോകം കടന്നുവരുന്നു. ഉദാഹരണങ്ങൾ നോക്കാം.

പൊന്നരുവികൾ	കാട്ടുപാത
കരിമ്പാറകൾ	കാട്ടുകാറ്റ്
പൂത്തതാഴ്വര	പാലപ്പുസുഗന്ധം
മണ്ണുതോണ്ടുന്ന ആനകൾ	കാട്ടിലെ പനകൾ
കൊലകൊമ്പൻ	മെരുവിൻ മദ്രവം
വസന്തം വന്ന സഹ്യസാനുദേശം	വിഷവല്ലരി
തഴച്ച താഴ്വര	വിപിനാന്തരാളം
മലവാകകൾ	വിഷമജ്ജരം
മലയാനിലൻ	മഹാശാഖകൾ
പല്ലവങ്ങൾ	രക്തഗന്ധിയാമ്പാ, ലാ-
മുളങ്കാടുകൾ	പ്പാലയിൽ നിന്നുറുന്നു
കാട്ടിലെ പൂഞ്ചോലകൾ	വസന്തത്തിൻ കാലടി-
കടന്നൽക്കൂട്	മണം കോലും കാട്ടുപാത
കാട്ടുപൊയ്ക	പുള്ളിപ്പുലി
കൊമ്പിട്ടടിപ്പു മഹിഷങ്ങൾ	പൊന്ത
സുകരം	ചിന്നംവിളി
വേടർ	ആറ്റിൻവക്ക്
ഏറുമാടം	ചെറുതേനൊലി ഗാനങ്ങൾ (ആദിവാസിപ്പാട്ടുകൾ)
മാമര നിഴലുകൾ	സഹ്യമാമല
വൃക്ഷക്കൂടുകൾ	വല്ലീ
മയിൽ	വളരും കൊടുകാറ്റ്
വനമല്ലിക	മലവെള്ളപ്പൊക്കം
വനദേവിമാരുടെ നൃത്തം	കാട്ടാളന്മാർ
വേട്ടക്കാർ	കാടിളക്കുന്നവർ
കുറുക്കന്മാരുടെ കൂവൽ	പൂത്തകാനനം
ചീവീടുകളുടെ വിലാപം	ആറ്റുന്നീർ
വനപലവർഷാകാലാമണ്ഡുകാലാപം	
കാട്ടുതാളില	ആരണ്യമരക്കൊമ്പ്
കാട്ടുതീ	വള്ളിക്കെട്ട്
കുലുങ്ങുന്ന കാനനം	പേടമാനുകൾ
പിടിയാനകൾ	പുതുവനപ്പാത
മദഗജം	മാമരശിഖരങ്ങൾ
സഹ്യന്റെ ഹൃദയം	താമരയിലകൾ
ആനകളുടെ യാത്ര	കാട്ടുനായ്

‘മനസ്സ് ആ വനത്തിലേക്ക് ഇഴുകിപ്പോകുന്നു’വെന്ന് കവി വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട് സഹ്യന്റെ ഹൃദയം കണ്ടെത്തിയ ഈ കവിതയിൽ കാടിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യ ലോകവും ആരണ്യത്തിന്റെ മഹാതത്വങ്ങളും ജനിതക സമ്പത്തും കവി കൊണ്ടു വരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച് ഉഷ്ണമേഖലാ വനങ്ങൾ (Tropical Forest) സസ്യസമ്പത്തുകൊണ്ടും ജന്തുസമ്പത്തുകൊണ്ടും അനുഗൃഹീതമാണ്. കന്നിക്കൊയ്ത്തുമുതൽ മകര കൊയ്ത്തുവരെയുള്ള സമാഹാരങ്ങളിലൂടെ കാർഷിക-ഉർവ്വരതാ സംസ്കാരത്തിന്റെ പൊലിമകളേയും ഉർവ്വരതാ പ്രകൃതിയേയും വാഴ്ത്തിയിട്ടുള്ള കവി അതിന് ആധാരമായ വനസംസ്കൃതിയെക്കുറിച്ച് വാഴ്ത്തുകയാണ് ഈ കവിതയിലൂടെ. അത്രകണ്ട് വനബിംബങ്ങൾ ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. മലനാടിന്റെ ജീവൽസംസ്കൃതിയുടെ മൂന്നു കുർത്ത ബിംബങ്ങൾ ഇവിടെയുണ്ട്. അതെല്ലാം പൊള്ളയായ പരിഷ്കൃതിയ്ക്കെതിരായ എതിർബിംബങ്ങളായി മാറുകയാണ് ഈ കവിതയിൽ.

“ആനക്കരിമ്പാറകളും പൂത്ത താഴ്വരയും സൗന്ദര്യബോധത്തിന്റെ തന്നെ വിരുദ്ധ തലങ്ങളെ കുറിക്കുന്നു. സൂക്ഷ്മവിചിന്തനത്തിൽ അത് സംസ്കൃതിയുടെ തന്നെ വിരുദ്ധ തലങ്ങളാണ്. ആനക്കരിമ്പാറകൾ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന സംസ്കാരത്തെ തുറന്നംഗീകരിക്കാൻ പൂത്തതാഴ്വരകളുടേതിനു കഴിയില്ല. പൂത്തതാഴ്വരകളുടേതിനെ അതുപോലെ നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടു പോകാൻ ആനക്കരിമ്പാറകൾക്കുമാവില്ല. എല്ലാമായി ഇണങ്ങിച്ചേരുന്നവരും ഒറ്റപ്പെട്ടു തലയെടുത്തു നിൽക്കുന്നവനും തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യവും ഇവിടെ അകുരിച്ചു കഴിഞ്ഞു.” കാടിന്റെ മക്കളുടെ നൈസർഗികമായ സജീവ ജീവിതം ഈ കവിതയിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വനസമ്പത്തിന്റെയും ആദിവാസിസംസ്കാരത്തെയും തിരസ്കൃതമാക്കുന്ന അധിനിവേശ സംസ്കൃതി കേരളത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിനെ നാശോന്മുഖമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ആശയം അതായത് ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ തത്വം കൂടി ഈ കവിതയിൽ ഉൾച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു. അതിന് അയോജ്യമായ എതിർബിംബങ്ങൾ ശക്തമായിത്തന്നെ കവി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ എതിർബിംബം ആന തന്നെയാണ്.

**ആനപ്രതീകത്തിന്റെ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രം**

ഉത്സവത്തിന് ആനയെ എഴുന്നള്ളിക്കുന്നു, തടിപിടിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു, ഘോഷയാത്രകൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നു. സർക്കസ് കൂടാരങ്ങളിലും ആകർഷകമായ ഇനങ്ങൾ ഈ കരിവീരന്മാരുടേതായിരിക്കും. കേരളീയരുടെ കലാസംസ്കാരത്തിന്റേയും ആരാധനയുടേയും ഭാഗമാണ് ആനകൾ. മധ്യകേരളത്തിലെ പ്രധാനമായ ഉത്സവങ്ങൾക്കെല്ലാം - തൃശൂർ പൂരം, ആറാട്ടുപുഴപൂരം, തിരുമാന്ധാംകുന്ന്, നെന്മാറ-വല്ലങ്ങി, തൃപ്പൂണിത്തുറ - തലയെടുപ്പുള്ള ആനകളെ എഴുന്നള്ളിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ ആനച്ചമയങ്ങൾ പ്രസിദ്ധമാണ്. ആലവട്ടവും വെഞ്ചാമരവും, നെറ്റിപ്പട്ട വും ആനച്ചമയങ്ങളാണ്. തനികേരളീയമായ ഒരു സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ കലാവിസ്മയമാണ് ആനച്ചമങ്ങൾ. ഇത് തനത് ദേശകലാ സൂചകം (Geographical Indication) കൂടിയാണ്. ഈ ചമയങ്ങളോടെ ആനകൾ ഉത്സവത്തിനായി അണിനിരക്കുമ്പോൾ അതിനുമുമ്പിൽ ദീവെട്ടിവെളിച്ചങ്ങൾ നിരക്കാറുണ്ട്. ഈ വെളിച്ചത്തിന്റെ തിളക്കത്തിൽ നെറ്റിപ്പട്ടത്തിനും മറ്റും കൂടുതൽ ശോഭ കൈവരുന്നു.

“ഉല്ലാസത്തിന്റെ ആ മായികതയ്ക്കു തന്നെ ഒരു അസ്‌പഷ്ടത കലർപ്പുണ്ടെന്നു കാണിക്കുകയാണ് തീവെട്ടി വെളിച്ചത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസ്താവം ചെയ്യുന്നത്. ബോധതലത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തേക്കാൾ ഉപബോധതലത്തിന്റെ പ്രവർത്തനമാണ് ഇവിടെ ഏറെ പ്രസക്തമെന്ന് കവി മുൻകൂട്ടി കരുതുന്ന സൂചനയാണ്.....ആനക്കരിമ്പാറകളെയും അവയ്ക്കുമീതെ പതഞ്ഞാഴുകുന്ന നെറ്റിപ്പട്ട പൊന്നരുവികളെയും കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം കൊണ്ട് കവി അമ്പലമുറ്റത്തു തന്നെ കൊടിയൊരു വനം സൃഷ്ടിച്ചു. ആ കൊടിയ വനത്തിൽ പൂത്തുലഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന താഴ്വരയത്രേ തലയാട്ടി നിൽക്കുന്ന പുരുഷാരം”<sup>1</sup> കേര

ജീയരുടെ അനുഷ്ഠാനമനസ്സിൽ നിറഞ്ഞ തുളുവാറുള്ള ഈ ദൃശ്യചാരതയെ വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ടാണ് 'സഹ്യന്റെ മകൻ' ആരംഭിക്കുന്നത്:

“ഉത്സവം നടക്കയാണമ്പലമുറ്റം, ത്തായ-  
ർന്നുജ്ജ്വല ദീവെട്ടികളിളക്കും വെളിച്ചത്തിൽ  
പതയും നെറ്റിപ്പട്ടപൊന്നരുവികളോലം  
പതിനൊന്നാനക്കരിമ്പാറകളുടെ മുമ്പിൽ  
വാദ്യമേളത്തിൽ താളപാതത്തിൽ തലയാട്ടി  
പുത്തതാഴ്വരപോലെ മരുവീ പുരുഷാരം

.....  
പൊൽത്തിടമ്പേറി ദേവൻ പെരുമാറുമാപ്പൊരും  
മസ്തകകടാഹത്തിൽ മന്ത്രിപ്പു പിശാചുക്കൾ”

ഇവിടെ രാത്രിയിൽ ആരാധനാമൂർത്തിയുടെ തിടമ്പുമേറ്റി ചെവികൾ വീശി മസ്തകമുയർത്തി നിൽക്കുന്ന ആനയുടെ സ്വരൂപം മലയാളിയുടെ മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞ, പ്രത്യേകിച്ച് സമൂഹമനസ്സിൽ ശക്തമായി ഉരുവം കൊണ്ട വന്യബിംബമാണ്. ആനയെ നോക്കിനിൽക്കുക മലയാളിയുടെ ഒരു സ്വഭാവമാണ്. ആനപ്രേമികൾ എന്നൊരു വിഭാഗംതന്നെയുണ്ട്. അവർക്ക് ആനയെക്കണ്ടാൽ ബഹുമാനമാണ്. ഓരോ ആനയെയും തിരിച്ചറിയുകയും അവയെ പേരുവിളിച്ച് പരിചരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് ഇക്കൂട്ടർക്ക് ഇഷ്ടമുള്ള കാര്യമാണ്.

**സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പ്രതീകം**

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ് ആന. കേരളീയ സൗഭാഗ്യത്തിന്റെ ദൃശ്യചിഹ്നമായ ആനയെ അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ദർശനം കാഴ്ചവയ്ക്കാനാണ് 'സഹ്യന്റെ മകൻ' ലൂടെ ശ്രമിക്കുന്നത്. ദേശജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെയും സ്വത്വത്തിന്റെയും പെരുമയും പൊലിമയും കാത്തു സൂക്ഷിക്കുവാൻ കവിയാഗ്രഹിക്കുന്നു. ആധുനിക യുഗത്തിലെ മനുഷ്യക്കോയ്മയുടെ പരിഷ്കൃതസിദ്ധാന്തങ്ങളെ തിരസ്കരിച്ചുകൊണ്ട് ജൈവപ്രകൃതിയുടെ കാരണവും കരുത്തും അയാളപ്പെടുത്തുവാൻ ഈ പ്രതികൃതിയ്ക്കു കഴിഞ്ഞു. അടിമത്തത്തിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഒരു ദേശത്തെ ഉണർത്തുവാൻ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പ്രതീകമായ മദയാനയ്ക്കു കഴിഞ്ഞു.

കാളിദാസനും ഇതുതന്നെയാണ് ചെയ്തത്. തന്റെ അദൃശ്യമായ ഗ്രാമീണ വികാരങ്ങളുടെ സഞ്ചാരത്തിന് മേഘത്തെ കൂട്ടുപിടിക്കുകയാണ്. മേഘമാകട്ടെ തിണ്ടു കുത്തിക്കളിക്കുന്ന ആനകളെപ്പോലെയാണ്. പ്രകൃതി ചേതനയുടെ ഭ്രാന്തിൻ നിലാവോലുന്ന കവി പ്രജ്ഞയുടെ ആദർശ ബിംബമായി ആനമാറുന്നു. തന്റെ ചെറുനാളിന്റെ കളിവഴിയിൽ വസന്തകാലത്ത് സഞ്ചരിച്ച ഓർമ്മകൾ കടന്നുവരുമ്പോൾ ആനപതിവില്ലാത്തവിധം ഭാവം പകരുന്നു. താഴ്വരകളുടെ ഐന്ദ്രികസാന്നിദ്ധ്യം അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ചങ്ങലയ്ക്കിട്ട ആനയെ സ്വതന്ത്രമാക്കാനാണ് കവിചേതന തുടിക്കുന്നത്. കാട്ടിലെ കാറ്റ് വന്ന് മസ്തകം തൊടുന്നതും ഇളം സസ്യമുളകൾ വിരുന്നൊരുക്കുന്നതും അനുഭവിച്ചുകൊണ്ട് സ്വതന്ത്ര 'സാഹസി'യായി സഞ്ചരിക്കുന്ന ഈ കാട്ടാന ഒരു പ്രതിസ്വത്വം തന്നെയാണ്.

പരിഷ്കാരങ്ങളുപേക്ഷിച്ച ഗാന്ധിജി പ്രകൃതിവാസനകളിലേക്ക് പ്രകൃതി സ്വത്വത്തിലേക്ക് മടങ്ങാനാഗ്രഹിച്ച വ്യക്തിത്വം തന്നെയാകുന്നു. വെള്ളക്കാരന്റെ സംസ്കാരത്തിന് ഒരിക്കലും മനസ്സിലാക്കാനാകാത്ത പ്രകൃതിയുടെ അദൃശ്യമായ താളരസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിത ദർശനത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ഏഷ്യയുടെ കരുത്തും വ്യക്തിത്വവും നാട്ടുപ്രതീകങ്ങളിലൂടെയാണ് ഗാന്ധി കാണിച്ചുകൊടുത്തത്. പരുത്തിവസ്ത്രം,

ചർക്ക, ഉപ്പ്, അർദ്ധവസ്ത്രം, മണ്ണിലെ കിടപ്പ്, ഉപവാസം, സത്യഗ്രഹം, അഹിംസ തുടങ്ങിയ ചോദനകളിലൂടെ മാനവോദയത്തിന്റെ മഹത്തായ ആശയങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ച ഗാന്ധിസ്വതന്ത്രത്തിന്റെ മിന്നലാട്ടം ഈ കവിതയിലുണ്ട്.

‘നിർഗ്ഗതബല, മെന്നാലുഗ്രവീര്യം തന്നുടൽ,  
നിഗ്രഹോത്സുകം സ്നേഹവ്യഗ്രമെങ്കിലും ചിത്തം’

ഗാന്ധിയുടെ ശരീരഭാഷയുടെ കരുത്ത് സ്വാതന്ത്ര്യസമര ചരിത്രത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു. സ്നേഹത്തിന്റെ പരമമായ ആശയമായി ഗാന്ധി അഹിംസ അവതരിപ്പിച്ചു.

ജന്തുലോകത്തിന്റെ ആത്മവീര്യം ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ട് പ്രതിരോധ പ്രത്യയശാസ്ത്രം മെനയുകയായിരുന്നു വൈലോപ്പിള്ളി. കാട്ടുപാതയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഈ “പ്രൗഢമസ്തിഷ്കത്തിന്റെ” ലോകമാണ് പ്രതിപ്രതീകങ്ങളിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ആശയവും കെട്ടുപാടുകളില്ലാത്ത മനുഷ്യ സ്വത്വത്തിന്റെ പരികല്പനയും മെനയുകയാണ് ഇവിടെ. അതിന് വന്യതയുടെ ജൈവലോകത്തെ അവതരിപ്പിച്ചു മുന്നോട്ടുപോകുകയാണ്.

പ്രകൃതിയുടെയും ജൈവിക ലോകത്തിന്റെയും രഹസ്യമാണ് വൈലോപ്പിള്ളി അന്വേഷിക്കുന്നത്. അധിനിവേശം, ആയുധങ്ങൾ, മനുഷ്യകേന്ദ്രീകൃത വീക്ഷണം, പരിഷ്കാരം തുടങ്ങിയ ആശയങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന പ്രത്യാക്രമണ കലാതന്ത്രം ഈ കവിതയിലുണ്ട്. അതാകട്ടെ ജൈവികപ്രകൃതിയുടെ ലോകവീക്ഷണമാണ്. ഒരു ജൈവ സൗന്ദര്യ ബോധം (ബയോഇസ്തെറ്റിക്സ്) എന്നുപറയാം. ഉഷ്ണ മേഖലാ പ്രദേശത്തിന്റെ കലാവിദ്യയുടെ പരംപൊരുളാണ് വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതയെന്ന് കാലം വിലയിരുത്തും. കാരണം അത്രകണ്ട് ജൈവിക - മൃഗലോകത്തിന്റെ പ്രജ്ഞയിലെ അനുഗ്രഹീത ബിംബങ്ങൾ ഈ കവിതയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

‘അവിടെപ്പുളിപ്പലി പൊന്തയിൽ പളുങ്ങുന്നു-  
ണ്ടവനെ കൊമ്പിൽ കോർക്കാൻ തൻ കരൾതരിപ്പിലാ-

വന്യതയുടെ ഭാവന അവതരിപ്പിക്കുന്ന കവി മൃഗലോകത്തിന്റെ/പക്ഷിലോകത്തിന്റെ കേളീവിഹാരരംഗങ്ങൾ കവിതയുടെ പ്രാഗ്മുദ്രയാക്കുന്നു.

‘കാട്ടുപൊയ്കയിൽ കൊമ്പിട്ടപ്പിപ്പു മഹിഷങ്ങൾ  
തേറ്റയാൽ ഘർഷിക്കുന്നു സുകരം വൃക്ഷോദരം  
ചെവി തേറുന്നു വേദരേറ്റുമാടത്തിൽ പാടും  
ചെറുതേനൊലിഗ്ഗാനമരുതേ ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ.

പ്രകൃതിയുടെ ഉത്സവരംഗത്തെ പ്രതിരോധത്തിന്റെ ബിംബമാക്കുകയാണ് നവനാഗരികതയുടെ ലോകത്ത് കവി ചെയ്യുന്നത്. മയിലും കുയിലും വനമല്ലികയും നിലാക്കുത്തിന്റെ ഒഴുക്കിൽ കടന്നുവരികയാണ്. പ്രകൃതിയനുഭവം എന്നിതിനെ വിളിക്കാം. ഈ അനുഭവത്തിന്റെ ലഹരിയിലാണ് വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ ഭ്രാന്തഭാവനയലയുന്നത്. മൃഗചേതനയും മനുഷ്യചേതനയും തമ്മിലുള്ള ആത്മ ബന്ധത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരമാണ് ‘സഹ്യന്റെ മകൻ’.

**ഗ്രന്ഥസൂചിക**

1. എം.എൻ.വിജയൻ, ശരീർഷാസനം, അകം സമിതി, തലശ്ശേരി, 1989. പേ.9.
2. സുനിൽ പി.ഇളയിടം, ഉന്മാദവും പ്രകൃതിയും, മലയാളം വാരിക, പു.13, ല.50. മേയ് 14, 2010, പേ.67.
3. സി.ആർ.രാജഗോപാലൻ, ഗോത്രകലാവടിവുകൾ, നാട്ടറിവുപഠനകേന്ദ്രം, തൃശൂർ, 2007. പേ.161.
4. സുനിൽ പി. ഇളയിടം, പേ.68.

5. എം.എൻ.വിജയൻ, പേ.10.
6. ചന്ദ്രശേഖരൻ, മേലത്ത്, വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിത, ഡി.സി.ബുക്സ്, കോട്ടയം, 1995, പേ.68.
7. രാജശേഖരൻ എസ്., (എഡി.), വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതാസമീക്ഷ, കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം, 1994, പേ.150.
8. ശ്രീധരമേനോൻ, വൈലോപ്പിള്ളി, വൈലോപ്പിള്ളിക്കവിതകൾ, നാഷണൽ ബുക്സ്റ്റോൾ, കോട്ടയം, 1984, പേ.72.
9. പവിത്രൻ പി., *കാടും മൃഗങ്ങളും സാഹിത്യത്തിൽ*, കേരളീയതയുടെ നാട്ടറിവ്, പു.1, ല.1, ജൂലായ്-സെപ്തംബർ, 1995, പേ.77.
10. ലീലാവതി എം., മലയാള കവിതാസാഹിത്യചരിത്രം, കേരളസാഹിത്യ അക്കാദമി, തൃശൂർ, 1991, പേ.335.